राइट हियर राइट नाउ नेपाल
युवाले नेतृत्व गरेको यौन तथा प्रजनन् स्वास्थ्य सम्बन्धि पैरवीको नमुना
२०२०

RIGHT HERE
RIGHT NOW

लेखक

मेधा शर्मा

शिल्पा लामिछाने

समिक्षक

श्रेया श्रेष्ठ

एनी रिजाल

लिऋषा तुलाधर

डिजाईनर

गणेश प्रजापति

यो परियोजनाको लागि सहयोग राइट हियर राइट नाउ पार्टनरशिपले गरेको हो ।

यो पार्टनरशिपलाई द नेदरल्याण्डको विदेशी मामिला मन्त्रालयले सहयोग गरेको हो ।

सर्वाधिकार सुरक्षित

नोभेम्बर २०२०

थप जानकारीको लागि सम्पर्क गर्नु होस्:

RIGHT HERE
RIGHT NOW

राइट हियर राइट नाउ

सचिवालय: युवा

३१० कृष्णधारा मार्ग, महाराजगंज

०१-४४१९४८९, ०१-४४१८७४७

info@yuwa.org.np || www.yuwa.org.np

राइट हियर राइट नाउ (Right Here Right Now - RHRN) एउटा पंचवर्षीय (सन् २०१६ देखि २०२० सम्म) विश्वव्यापी रणनीतिक साझेदारी हो, जसले एउटा यस्तो संसारको कल्पना गर्छ जहाँ सम्पूर्ण युवाहरुले गुणस्तरीय र युवा मैत्री स्वास्थ्य सेवा पहुँच गर्न सकुन्, र आफू को हूँ र कसलाई माया गर्छु भनेर व्यक्त गर्न नडराउन् ।

RHRN दस वटा देश र एउटा क्षेत्रमा सक्रिय छ (एसिया : बंगलादेश, इन्डोनेसिया, नेपाल र पाकिस्तान, अफ्रीका : केन्या, सेनेगल, युगान्डा र जिम्बाब्वे, दक्षिण अमेरिका : बोलिविया र होंडूरस तथा क्यारिबियन क्षेत्र । आठवटा संस्थाले विश्वव्यापी तहमा कन्सोर्टियम गठन गरेका छन् : रट्गर्स, एर्रो, चोइस फर युथ एण्ड सेक्सुआलिटी, डान्स फर लाइफ, आइपीपीएफ, इवोस, ल्याटिन अमेरिकन एण्ड क्यारिबियन वुमेन्स हेल्थ नेटवर्क । यो पार्टनरशिपलाई द नेदरल्याण्ड्सको विदेशी मामिला मन्त्रालयले सहयोग गरेको हो ।

आरएचआरएन (RHRN) को रणनीतिक लेन्सहरु

- निर्णयकर्ताहरूको ज्ञान, सिप र राजनीतिक इच्छाहरु वृद्धि गर्नु
- नागरिक समाज र युवाहरुको लागि स्थानहरु पैदा गर्नु
- यौन तथा प्रजनन स्वास्थ्यका च्याम्पियनहरूको मार्फत् पैरवीको लागि सार्वजनिक समर्थन सबलीकरण गर्नु
- क्षेत्रीय तथा अन्तर्राष्ट्रिय पैरवीलाई राष्ट्रिय पैरवीसँग जोड्नु
- युवा अभियन्ता र संस्थाहरुको क्षमतालाई खुल्न दिनु र अभिवृद्धि गर्नु

राइट हियर राइट नाउ नेपाल

आरएचआरएन नेपाल युवाले नेतृत्व गरेको र युवासँग काम गर्ने पन्ध्र संस्थाहरुबीचको रणनीतिक साझेदारी हो जसले युवाहरुको यौन तथा प्रजनन् स्वास्थ्यमा वार्धित अनुभवको लागि पैरवी गर्दै आएका छन् । यसको साझेदार संस्थाहरु निम्न छन् : राष्ट्रिय युवा संस्था संजाल (आयोन) Association या Youth Organization AYON, बियोंड बेजिंग कमिटि (बिबिसी) Beyond Beijing Committee BBC, निल हिरा समाज Blue Diamond Society BDS, सीडिएस पार्क मुगु CDS PARK Mugu, नेपाल परिवार नियोजन संघ Family Planning Association या Nepal FPAN, यौनिक तथा लैंगिक अल्पसंख्यकहरुको महासंघ नेपाल Federation of Sexual and Gender Minorities Nepal FSGMN, हुडेप Human Development and Environment Protection Forum HUDEP, तान नेपाल LOOM Nepal, रेस्ट्लेस् डेभलप्मेन्ट Restless Development, रुवन नेपाल Rural Women Association या Nepal RUWON Nepal , भिजिबल इम्प्याक्ट Visible Impact, युथ एक्शन नेपाल Youth Action Nepal, युवा विकास केन्द्र Youth Development Center YDC, युवा YUWA, युवालय Yuwalaya ।

पाँच वर्षको उद्देश्य

आरएचआरएनले सन् २०२० सम्म निम्न उद्देश्य पूरा गर्ने लक्ष्य लिएको थियो :

- सन् २०२० सम्म नेपालमा वैवाहिक समानतालाई वैधानिकता प्रदान गर्ने
- सन् २०२० सम्म राष्ट्रिय र प्रादेशिक तहमा प्रभावकारी कार्यान्वयन संयन्त्रको स्थापना मार्फत् युवा मैत्री र लान्छना रहित सुरक्षित गर्भपतन सेवालाई पहुँचयुक्त र उपलब्ध बनाउने
- सन् २०२० सम्म विद्यालयमा रहेका विद्यार्थीहरुको लागि बृहत् यौनिकता शिक्षालाई उचित अनुगमन संयन्त्र सहित प्रभावकारी ढंगले लागू गर्ने र विद्यालय बाहिर रहेका बच्चाहरुको बृहत् यौनिकता शिक्षाको पाठ्यक्रमको ढाँचा तयार गर्ने

संक्षेप रुपको सूची

APFSD	Asia Paci(c Forum for Sustainable Development
AYON	Association of Youth Organizations Nepal
B+25	Beijing+25
BBC	Beyond Beijing Committee
BDS	Blue Diamond Society
CDC	Curriculum Development Center
CDS PARK Mugu	Center for Karnali Rural Promote and Society Development
CEDAW	Commission on Elimination of All forms of Discrimination Against Women
CEHRD	Center for Education and Human Resource Development
CLC	Community Learning Center
COVID-19	Corona Virus Disease 2019
CPD	Commission on Population and Development
CSE	Comprehensive Sexuality Education
CSO	Civil Society Organization
CSW	Commission on Status of Women
DEO	District Education Of(ce
FWD	Family Welfare Division
FPAN	Family Planning Association of Nepal
FSGMN	Federation of Sexual and Gender Minorities Nepal
HLPF	High Level Political Forum on Sustainable Development
HUDEP	Human Development and Environment Protection Forum
ICPD	International Conference on Population and Development
IEC	Information, Education and Communication
LGBTI	Lesbian, Gay, Bisexual, Transgender, Intersex
MOSD	Ministry of Social Development
NGO	Non- Governmental Organization
MoU	Memorandum of Understanding
MOWCSC	Ministry of Women, Children and Senior Citizen
NCED	National Center for Education and Development
NWC	National Women Commission
NYC	National Youth Council
ONHCR	Office of the United Nations High Commissioner for Human Rights
PMEL	Planning, Monitoring, Evaluation and Learning
PSA	Public Service Announcement
RH	Reproductive Health
RHRN	Right Here Right Now
RHRWG	Reproductive Health and Rights Working Group
RUWON	Rural Women's Network Nepal
SOGIEB	Sexual Orientation, Gender Identity, Expression and Body
SRH	Sexual and Reproductive Health
SRHR	Sexual and Reproductive Health and Rights
SRPC	Shadow Report Preparation Committee
TCIC	Technical Committee for Implementation of Safe Abortion Care
UPR	Universal Periodic Review
YDC	Youth Development Center

धन्यवाद ज्ञापन

यो पुस्तकलाई युवाले राइट हियर राइट नाउको अंशको रुपमा तयार गरेको हो ।

यस पुस्तकको सामग्री तयार गरिदिनु भएकोमा श्री मेधा शर्मा र श्री शिल्पा लामिछानेलाई धन्यवाद ज्ञापन गर्न चाहन्छौं ।

त्यसै गरी हामी पूर्व राष्ट्रिय संयोजक श्री कमल गौतम, पूर्व पीएमइएल अफिसर श्री संस्कृति श्रेष्ठ र सन् २०१६ देखि २०१८ सम्म र सन् २०१८ देखि २०२० सम्मको सम्पूर्ण कार्यकारी समितिलाई पनि राइट हियर राइट नाउ परियोजनामा उहाँहरुको योगदान र यो पुस्तकको सफलताको लागि हार्दिक धन्यवाद ज्ञापन गर्न चाहन्छौं ।

यो परियोजना सफल हुने थिएन यदि सबै प्लेटफर्म सदस्यहरूले उद्देश्य प्राप्तिको लागि अथक प्रयास न गर्नु भएको भए । त्यसैले हामी वर्तमान् र भूतपूर्व कार्यकारी र लेखा शाखाका फोकल व्यक्तिहरुलाई पनि यो परियोजनामा उहाँहरुको योगदानको लागि धन्यवाद ज्ञापन गर्न चाहन्छौं ।

साथै, आरएचआरएन नेपालको सचिवालय र कर्मचारीहरु तथा युवाका सदस्य र कर्मचारीहरु, जसले आरएचआरएन प्लेटफर्मको विभिन्न गतिविधि, कार्यक्रम र पैरवीको लागि सहयोग गर्नु भएको छ, लाई पनि निकै धन्यवाद भन्न चाहन्छौं ।

अन्तिममा तर न्यून रुपमा होइन, हामी हाम्रो विश्वव्यापी रणनीतिक साझेदारहरु : रट्गर्स, एर्रो, चोइस फर युथ एण्ड सेक्सुवालीटी, डान्स फर लाइफ, इवोस, आइपीपीएफ, ल्याटिन अमेरिकन एण्ड क्यारिबियन वोमेंस हेल्थ नेटवर्क तथा डच मिनिस्ट्री अफ फोरन अफेयर्सलाई धन्यवाद दिन चाहन्छौं जसको विना आरएचआरएन वास्तविकता हुने थिएन ।

त्यसैगरी, यो पुस्तक डिजाइन गरिदिनु भएकोमा हामी श्री गणेश प्रजापतिलाई पनि धन्यवाद दिन चाहन्छौं ।

संख्यामा उपलब्धिहरू

१५ प्लेटफर्म संस्थाहरू

३ प्रदेश

१००+ युवाहरु सामाजिक च्याम्पियनको रूपमा परिचालन

३ नीति परिवर्तन

६०+ मिडिया गतिविधिहरू

५०+ क्षेत्रीय र अन्तर्राष्ट्रिय फोरमहरूमा सहभागिता

९ सडक भित्ते चित्रहरू (mural)

४४+ प्रकाशनहरू

३ सामाजिक संजाल लक्षित अभियानहरू

४६ मुख्य संवेदनशील बनाउने तथा पैरवी बैठकहरू

३ सेलिब्रिटी च्याम्पियनहरू

१२+ दिवसहरु

आरएचआरएनको यात्रा

सन् २०१७

वैवाहिक समानता

- महिला, बालबालिका तथा ज्येष्ठ नागरिक मन्त्रालयसँग अन्तरक्रिया तथा नीति संवाद
- तीन वटा जिल्लाका सरोकारवालाहरुसँग संवाद
- श्री माल्भिका सुब्बा, पूर्व मिस नेपाल तथा प्रख्यात मिडिया व्यक्तित्वलाई वैवाहिक समानताको लागि सेलिब्रिटी च्याम्पियनको रुपमा चयन
- यौनिक तथा लैंगिक अल्पसंख्यकहरु र वैवाहिक समानताको विषयमा राष्ट्रिय टेलिभिजनमा छलफल कार्यक्रम
- गाइजात्राको बेलामा प्राइड परेड मार्फत् अन्तर्राष्ट्रिय LGBTI दिवस सम्पन्न

सुरक्षित गर्भपतन

- श्री दयाहांग राई, प्रख्यात नायक, लाई सुरक्षित गर्भपतनको लागि सेलिब्रिटी च्याम्पियनको रुपमा चयन
- सुरक्षित गर्भपतनको पैरवीको माग वृद्धि गर्न सुनसरीका युवा नेताहरुसँग अन्तरक्रिया
- TCIC र RHRWG सँग बैठक र परिवार कल्याण महाशाखासँग नीति संवाद
- RHRWG र राष्ट्रिय महिला आयोगसँग आरएचआरएनलाई RHRWG को सदस्य बनाउनेसम्बन्धि बैठक
- राष्ट्रिय युवा परिषद्सँग बैठक र त्यहाँबाट एक जना व्यक्तिलाई आरएचआरएनको फोकल व्यक्तिको रुपमा पदनाम
- विभिन्न जिल्लाहरुमा राष्ट्रिय सुरक्षित गर्भपतन दिवस मनाउन जिल्ला युवा परिषद्को संलग्नतामा फ्ल्यास मब, नाटक, भित्ते चित्र र सांस्कृतिक कार्यक्रमहरू संचालन

बृहत् यौनिकता शिक्षा

- बृहत् यौनिकता शिक्षाको उपलब्धि म्यापिंग गर्न सरोकारवालाहरुसँग परामर्श बैठक
- बृहत् यौनिकता शिक्षाको अनुगमन फ्रेमवर्क सम्बन्धि सरोकारवालाहरुसँग बैठक

क्षेत्रीय तथा अन्तर्राष्ट्रिय पैरवी

- APFSD मा पाँच जना प्लेटफर्म सदस्यको सहभागिता, तथा दुई सदस्यहरूको CSO फोरम र मुख्य कार्यक्रममा सहभागिता
- दुई प्लेटफर्म सदस्य (एक जना युवाले नेतृत्व गरेको र अर्को वयस्कहरुले नेतृत्व गरेको संस्थाका सदस्यहरुको HLPF मा सहभागिता
- दुई युवा महिला को APCRSHR मा सहभागिता
- प्लेटफर्मको एक जना सदस्य को CPD को ५० औं सत्रमा सहभागिता र नागरिक समाजकोतर्फबाट आरएचआरएनको मुख्य पैरवीको क्षेत्र सम्बन्धि मौखिक वक्तब्य ज्ञापन

२०१८

वैवाहिक समानता

- १, ३, ४, ६ र ७ नम्बर प्रदेशको सरकारी निकायहरुसँग पैरवी बैठक
- सुनसरी, सिन्धुली र धनगढी जिल्लाका सरोकारवालाहरुलाई यौनिक तथा लैंगिक अल्पसंख्यकको अधिकार तथा वैवाहिक समानता सम्बन्धि संवाद र अन्तरक्रिया
- मिडिया तथा नागरिक समाजलाई यौनिक तथा लैंगिक अल्पसंख्यकको अधिकार सम्बन्धि अभिमुखीकरण
- यौनिक तथा लैंगिक अल्पसंख्यकको अधिकार र वैवाहिक समानतामा संवेदनशीलता सम्बन्धि र सार्वजनिक बहस सम्बन्धि परामर्श बैठक
- महिला, बालबालिका तथा समाज कल्याण मन्त्रालयको ड्राफ्टिङ्ग समितिलाई वैवाहिक समानता सम्बन्धि अभिमुखीकरण
- अन्नपुर्ण र सम्पूर्ण साप्ताहिक पत्रिकासँग दुई महिना सम्म प्रत्येक हप्ता यौनिक तथा लैंगिक अल्पसंख्यक सम्बन्धि लेख लेखेर नेपालको विभिन्न भागमा वितरण गर्न आरएचआरएनको सम्झौता
- प्रदेश १ र ३ मा नेपाली र मैथिली भाषामा रेडियो जिङ्गल उत्पादन र प्रशारण
- वैवाहिक समानता सम्बन्धि सामाजिक सेवा सूचनाको उत्पादन र प्रशारण
- प्रिन्ट मिडियाको अनुगमन
- विभिन्न जिल्लाका करिब १५०० सहभागीहरु सहितको गाईजात्रा प्राइड परेड

सुरक्षित गर्भपतन

- TCIC र RHRWG को आयोजनामा परिवार कल्याण महाशाखा, कानुन तथा न्याय मन्त्रालय, राष्ट्रिय महिला आयोग, खानेपानी मन्त्रालय र स्वास्थ्य मन्त्रालयसँग प्रजनन् स्वास्थ्य विधेयक पारित गर्न अनेक बैठकमा सहभागिता
- संघिय सांसद, स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालय र परिवार कल्याण महाशाखासँग सुरक्षित मातृत्व तथा प्रजनन् स्वास्थ्य विधेयकमा सुरक्षित गर्भपतनको कुरा छुट्नु हुँदैन भनेर परामर्श
- प्रदेश १ र ६ का प्रदेश सरकारलाई संवेदनशील बनाउन बैठक तथा प्रजनन् स्वास्थ्य विधेयकमा गर्भपतनको अवस्थाबारे परामर्श
- प्रदेश १ का सांसदहरुद्वारा प्रादेशिक प्रजनन् स्वास्थ्य विधेयक तथा निर्देशिकाको विषयलाई प्रदेश सभामा उत्थान गर्ने प्रतिवद्धता

- कर्णाली प्रदेशका १० जिल्लाहरुको राजनीतिक दल समर्थित युवा संगठनलाई सुरक्षित गर्भपतन सम्बन्धि संवेदनशील बनाउन बैठक
- ४ सदस्यीय समिति गठन तथा राष्ट्रिय युवा परिषद्द्वारा आरएचआरएनसँग एउटा रणनीतिक खम्बा अन्तर्गत् सहकार्य गर्न तथा संघीय र प्रदेश १, ३ र ६ मा चिनजान गराउन समझदारी
- गर्भपतन सम्बन्धि सत्य र मिथ्याको माध्यमबाट फेसबुकमा नकारात्मक कमेन्ट गर्नेहरुलाई संवेदनशील बनाउनु
- युवाहरुको सुरक्षित गर्भपतन अनुभव सम्बन्धि अध्ययन
- सुरक्षित गर्भपतन दिवसको उपलक्ष्यमा सेलिब्रिटी च्याम्पियन दयाहांग राईद्वारा सुरक्षित गर्भपतन सम्बन्धि हप्ता दिनभरि सामाजिक संजालमा पोस्टहरु, सार्वजनिक स्थानमा भाषण र प्यानालिस्टको रुपमा सहभागिता
- सुरक्षित गर्भपतन सम्बन्धि भिडिओ उत्पादन तथा युवा र नीति निर्माता माझ प्रदर्शन
- १७५ मिडिया व्यक्तित्वहरू, राष्ट्रिय तहका पत्रिकाहरु र राष्ट्रिय तथा प्रादेशिक तहका अनलाइन पत्रिकाका सम्पादकहरुलाई संवेदनशील बनाउन बैठक

बृहत यौनिकता शिक्षा

- पाठ्यक्रम विकास केन्द्र, शैक्षिक जनशक्ति विकास केन्द्र, जिल्ला शिक्षा कार्यालय तथा अन्य सरोकारवालाहरुसँग परामर्श बैठक
- राजनीतिक दलका युवा तथा विद्यार्थी संगठनका ४७ सदस्यहरूलाई बृहत् यौनिकता शिक्षाको महत्वको बारेमा संवेदनशील बनाउन बैठक
- ३ वटा जिल्लामा विद्यालय बाहिर रहेका युवाहरुको बृहत् यौनिकता शिक्षाको अवस्थाबारे अनुसन्धान
- विद्यालय बाहिर रहेका युवाहरुको बृहत् यौनिकता शिक्षाको अवस्थाबारे अनुसन्धान र सो दस्तावेजलाई सरकारी तथा गैर सरकारी सरोकारवालाहरु माझ वितरण
- बृहत् यौनिकता शिक्षाको लागि सेलिब्रिटी च्याम्पियनको पहिचान तथा संवेदनशील बनाउन अभिमुखीकरण

क्षेत्रीय तथा अन्तर्राष्ट्रिय पैरवी

- आरएचआरएन लगायत छायाँ प्रतिवेदन तयारी समितिद्वारा सिड (CEDAW))को लागि छाँया प्रतिवेदन तयार गर्न प्रादेशिक तथा संघिय तह मा परामर्श बैठकहरु
- दुई जना सदस्यद्वारा सिडमा सहभागिता तथा पैरवी
- विश्यव्यापी आवधिक समिक्षा (Universal Periodic Review)को रिपोर्ट तयार गर्न NGO कोलिसनसँग समिक्षा बैठक आयोजना
- APFSD प्री फोरम मा ७ जना आरएचआरएन सदस्यको सहभागिता, जस मध्ये ५ जनाको CSO फोरममा र एकजनाको मुख्य कार्यक्रममा सहभागिता तथा एशिया प्रशान्त क्षेत्रको युवाको तर्फबाट मौखिक वक्तव्य ज्ञापन

२०१९

“एड्भान्सिंग युथ एसआरएच आर : राइट्स कान्ट वेट” सम्मेलन को आयोजना, जसले बहिक्षेत्रिय सरोकारवालाहरूलाई बृहत् यौनिकता शिक्षा, सुरक्षित गर्भपतन तथा वैवाहिक समानताको मुद्धामा समर्थन गर्दै सँगै लेरायो ।

वैवाहिक समानता

- महिला, बालबालिका तथा ज्येष्ठ नागरिक मन्त्रालय तथा प्रदेश ३ र ५ को सरकारसँग वैवाहिक समानता सम्बन्धि संवेदनशील बनाउन बैठक
- बेहुली र स्वीकार नामक यौनिक तथा लैंगिक अल्पसंख्यक सम्बन्धि दुई वटा सार्वजनिक सेवा सूचनालाई एक दिवसीय चलचित्र महोत्सवमा प्रदर्शन
- राष्ट्रिय मानव अधिकार समितिका सांसदहरूसँग पैरवी र पुनः बैठक
- योग्यकार्ता प्रिन्सिपल (Yogyakarta Principle) को परिमार्जित तथा अनुवादित संस्करण लगायत समलिंगी विवाह समितिको सुझाव र देहानी संहिता र अपराधिक संहिताबीचको भिन्न भाषाकोबारे दस्तावेजलाई सांसद र सरकारी निकायमाफ हस्तान्तरण
- वैवाहिक समानता विधेयक ड्राफ्टिंग समिति (drafting committee), सरकार र अभियन्ताहरुसँग बैठक
- नेपाल बार एसोसिएसन र कानुन व्यवसायीहरुसँग छलफल तथा अभिमुखीकरण
- प्रदेश ६ का जिल्ला स्वास्थ्य कार्यालय, यौन तथा प्रजनन् स्वास्थ्य संस्था, मिडिया, युवा क्लब, विद्यार्थी युनियन, तथा विद्यार्थीहरुलाई संवेदनशील बनाउन बैठक तथा अभिमुखीकरण
- राइट हियर राइट नाउको विषयहरु र वैवाहिक समानताको मुद्दामा दृश्यता (visibility) प्रदान गर्न सूचना, शिक्षा तथा संचार सम्बन्धि वस्तुहरु (पेन ड्राइभ र क्यालेन्डर) उत्पादन तथा वितरण
- “बेहुली” डकुड्रामाको राष्ट्रिय टेलिभिजन र लोकल रेडियो मार्फत् प्रसारण
- राष्ट्रिय सांस्कृतिक नृत्य प्रतियोगिता मार्फत् International day against homophobia, tansphobia and biphobia मनाइयो
- वैवाहिक समानता सम्बन्धि छलफलको ३ एपिसोडलाई राष्ट्रिय टेलिभिजनको मुख्य समयमा प्रसारण
- मिस पिङ्क नेपाल २०१८ श्री एन्जेल लामालाई मिस इन्टरनेसनल क्विन प्रतियोगितामा सहभागी हुन आरएचआरएन नेपालको सहयोग, जस मार्फत् उनले यौनिक तथा लैंगिक अल्पसंख्यकको मुद्दालाई अन्तर्राष्ट्रिय स्थानमा प्रवर्धन गरिन्
- वैवाहिक समानता तथा अन्य यौनिक तथा लैंगिक अल्पसंख्यक सम्वन्धि अन्य विषयकोबारेमा मिडिया व्यक्तित्व र पत्रकारहरुसँग कार्यशाला

- LGBTI प्राइड महोत्सव र राष्ट्रिय रेन्बो म्युजिकल कन्सर्ट संचालन
- प्रदेश १, ३ र ६ का मुख्य सहरहरुमा वैवाहिक समानता सम्बन्धि नौ वटा सडक भित्तेचित्र (mural) बनाइयो
- यौनिक तथा लैंगिक अल्पसंख्यकको विषयमा प्रिन्ट मिडियाको अनुगमन
- नेपाली तथा अन्य ३ वटा स्थानीय भाषामा वैवाहिक समानता सम्बन्धि सार्वजनिक सेवा सूचनाको उत्पादन तथा वितरण
- नेपाल पत्रकार फोरमसँग यौनिक तथा लैंगिक अल्पसंख्यकको विषयमा समाचार र लेख प्रकाशन गर्न १२ महिनाको लागि सम्झौता तथा समन्वय बैठक

सुरक्षित गर्भपतन

- सरकार तथा सरोकारवालाहरुसँग राष्ट्रिय निर्देशिका जारी गर्न परामर्श बैठक तथा परिवार कल्याण महाशाखासँग पैरवी बैठक
- "ICPD+25 को सन्दर्भमा युवा महिला माझ सुरक्षित गर्भपतन सेवाको पहुँच र उपलब्धता" विषयमा तेस्रो मिड वाइफ़री सम्मेलनमा प्यानल छलफल
- प्रदेश १ को सरकार, सांसद तथा सरोकारवालाहरुसँग प्रादेशिक प्रजनन् विधेयक तथा निर्देशिका सम्बन्धि परामर्श बैठक
- प्रादेशिक प्रजनन् स्वास्थ्य विधेयकको ढांचा तयार गर्न कार्यशाला
- आरएचआरएनको सुरक्षित गर्भपतन वर्किङ्ग ग्रुप (working group) सँग निर्णयकर्ताहरुलाई सुरक्षित गर्भपतन सम्बन्धि पैरवी गर्न तयार पारिएको सन्दर्भ सामग्री सम्बन्धि बैठक
- बेइजिङ्ग ेंर५ सम्बन्धि राष्ट्रिय कार्यशाला
- राष्ट्रिय स्तरमा राजनीतिक पार्टीका युवा समूहहरुसँग सुरक्षित गर्भपतनको मूल्य र मान्यताबारे स्पष्ट पार्न कार्यशाला
- संयुक्त पैरवीको लागि राष्ट्रिय युवा परिषद्सँग पुन: बैठक
- RHRWG सँग दुईवटा संयुक्त पैरवी कार्यक्रम
- सेलिब्रिटी च्याम्पियन सहितको ५ वटा सार्वजनिक सेवा सूचना (PSA) को उत्पादन तथा सिनेमा हल हरू मा प्रसारण
- माउन्टेन टिभी र अभिन्युज टिभीमा सुरक्षित गर्भपतन सम्बन्धि वृत्तचित्रको प्रसारण
- राष्ट्रिय मिडियालाई सुरक्षित गर्भपतन सम्बन्धि संवेदनशील बनाउन कार्यशाला
- प्रदेश ३ को ६ वटा लोकल अनलाइन मिडियालाई सुरक्षित गर्भपतन सम्बन्धि अन्तरक्रिया तथा प्रकाशित समाचार तथा लेखहरुको अनुगमन
- अन्तर्राष्ट्रिय सुरक्षित गर्भपतन दिवस २०१९ को उपलक्ष्यमा प्रदेश १ मा "हु डिसाइड्स" (Who Decides?) अभियान अन्तर्गत एक दिवसिय युवा मैत्री प्रतियोगिताको आयोजना
- वर्षभरी सुरक्षित गर्भपतन सम्बन्धि "हु डिसाइड्स" (Who Decides?) सामाजिक संजाल अभियानको संचालन
- गुणस्तरीय, लान्छनारहित तथा युवामैत्री सुरक्षित गर्भपतन सेवामा एक्यबद्धता जाहेर गर्न महिला तथा किशोरीको सुरक्षित र वैध गर्भपतनमा पहुँच सम्बन्धि कोट एण्ड विन (quote and win) प्रतियोगिता, सुरक्षित गर्भपतनको बारे बोलौं र लेखौं प्रतियोगिता (Speak up and write on safe abortion), भिडिओ प्रतियोगिता तथा गिभ अवे (Give away) प्रतियोगिताको आयोजना
- सुरक्षित गर्भपतन सम्बन्धि ३ वटा फेसबुक लाइभ सत्र
- सुरक्षित गर्भपतन सम्बन्धि ६ एपिसोडको वेभड्रामा सिरिज (web drama series) को उत्पादन तथा प्रसारण
- मिडिया व्यक्तित्वहरुसँग पुन: सुरक्षित गर्भपतनको मूल्य र मान्यता सम्बन्धि कार्यशाला तथा राष्ट्रिय तह र प्रदेश ६ मा मिडियामा प्रकाशनहरु
- अन्तर्राष्ट्रिय युवा दिवसको उपलक्ष्यमा प्रदेश १ मा सुरक्षित गर्भपतनबारे युवाहरु मझ चेतना फैलाउन विभिन्न कार्यहरु जस्तै मुहार पेंटिंग (face painting), युवा वक्तृत्वकला, मेसेज ब्यानर, फोटो ग्यालरी, फ्ल्यास मब, हाजिरीजवाफ प्रतियोगिता आदि
- अन्तर्राष्ट्रिय युवा दिवस २०१९ को उपलक्ष्यमा "शिक्षाको रुपान्तरण" विषयमा युवा देउडा रनिङ्ग शिल्ड प्रतियोगिताको आयोजना

बृहत यौनिकता शिक्षा

विद्यालय बाहिर रहेका विद्यार्थीहरुको लागि पाठ्यक्रमको ढांचा तयार गर्न सरोकारवालाहरुसँग परामर्श तथा पैरवी बैठक
CHERD र CLC सँग तयारी बैठक

- माननीय जयपुरी घर्ति, अध्यक्ष, शिक्षा तथा स्वास्थ्य समिति, प्रतिनिधि सभा, लगायत अन्य संस्थाहरुसँग बैठक
- प्रादेशिक बृहत् यौनिकता शिक्षाको पाठ्यक्रमबारे छलफल गर्न प्रदेश १ मा सरोकारवालाहरुसँग समूह छलफल
- कर्णाली प्रदेशका सामाजिक विकास मन्त्रालय तथा शिक्षा समितिमा पदाधिकारीहरुसँग पैरवी बैठक
- UNFPAको सहकार्यमा बृहत् यौनिकता शिक्षाको स्थान पत्र (Position paper) को नतिजाको बारेमा छलफल गर्न र नागरिक समाज संस्थाहरुलाई समर्थनमा लेराउन सरकारी पदाधिकारीहरू र संस्थाहरुहरूसँग बैठक
- बृहत् यौनिकता शिक्षा सम्बन्धि ६ हप्ते लामो रेडियो कार्यक्रम, सेलिब्रिटी च्याम्पियन तथा अभियन्ताहरुको भिडिओ तथा जानकारी पत्रको विकास
- प्रदेश १का स्थानीय मिडियालाई बृहत् यौनिकता शिक्षाबारे संवेदनशील बनाउन बैठक
- दुई जना युट्युबरहरुको पहिचान, बृहत् यौनिकता शिक्षाको मूल्य र मान्यताबारे जानकारी र उनीहरुद्वारा भिडिओ ब्लग उत्पादन
- वैवाहिक समानता, लैंगिक परम्परागत मान्यताहरु, महिनावारी सम्बन्धि भेदभाव, पितृसत्ता, लैंगिक असमानता आदि इंकित गर्ने भिडिओहरुको उत्पादन तथा प्रसारण
- सडकमा भित्ते चित्र (mural) तयार गर्ने आर्टिस्टहरुलाई बृहत् यौनिकता शिक्षा सम्बन्धि जानकारी, तथा प्रदेश १, ३ र ६ मा सडक भित्ते चित्रण
- बृहत यौनिकता शिक्षाको विषयवस्तु तथा पृष्ठभूमिबारे कार्टुन सिरिज (cartoon series) बनाउने कलाकारहरुलाई संवेदनशील बनाउन बैठक

क्षेत्रीय तथा अन्तर्राष्ट्रिय पैरवी

- CSW मा एक जना आरएचआरएनको सदस्यको सहभागिता
- CSW पश्चात् सरोकारवालाहरुसंग बैठक
- APFSDको युथ फोरममा पाँच जना आरएचआरएनका सदस्यहरु को सहभागिता, ती मध्ये दुई जना को सीएसओ फोरम (CSO forum) र एकजनाको मुख्य कार्यक्रममा सहभागीता तथा युथ कल टु एक्सन (youth call to action) लाई बालबालिका तथा युवा कन्स्टुचुएन्सि (youth constituency) मार्फत् भाषण व्यक्त
- एक जना आरएचआरएनको सदस्यको CPDमा सहभागिता, जहाँ आरएचआरएन नेपालको मुद्दाहरु र अन्तर्राष्ट्रिय स्थानहरुमा युवा नेतृत्वको महत्वको बारेमा छलफल भएको थियो
- विश्वव्यापी आवधिक समिक्षा (UPR) को रिपोर्ट लाई आरएचआरएन ले एनजीओ कोलिसन (NGO coalition), महिला कोलिसन र DRMC संग को सहकार्यमा हस्तान्तरण
- बेइजिङ्ग +२५ को एनजीओ प्यारालाल रिपोर्ट (NGO parallel report) विकास गर्न प्रादेशिक तहमा परामर्श
- आरएचआरएनका दुई जना सदस्यहरुको नैरोबी सम्मेलनमा सहभागिता, जहाँ उनीहरुले ग्लोबल कन्सोर्टियम (global consortium) ले आयोजना गरेको विभिन्न साइड इवेन्टमा भाग लिएका थिए र युवाहरुको तर्फबाट सुझावहरुलाई राष्ट्रिय प्रतिबद्धतामा सामेल गर्न सरकार समक्ष हस्तान्तरण गरिएको थियो

२०२०

वैवाहिक समानता

- काठमाडौँ मा राष्ट्रिय तहका सरोकारवालाहरुलाई संवेदनशील बनाउन बैठक
- प्रदेश १, ३ र ६ मा यौनिक तथा लैंगिक अल्पसंख्यक समुदायको कथा इंकित गर्ने सडक नाटक प्रदर्शन
- यौनिक तथा लैंगिक अल्पसंख्यक युवाहरु तथा अधिवक्ताहरुसँग लाइभ सत्र हरु
- यौनिक तथा लैंगिक अल्पसंख्यकको विषय मा १६ वोटा अनलाइन तथा अफ्लाइन मिडियाद्वारा समाचार सम्प्रेषण
- मुख्य संदेश सहित २०० टीसर्ट र २००० स्टिकर उत्पादन र वितरणसँगै सामाजिक संजालमा अभियान को थालनी
- तीनवटा भाषामा सार्वजनिक सेवा सूचनाको उत्पादन
- वैवाहिक समानता तथा यौनिक तथा लैंगिक अल्पसंख्यकको मुद्दाहरुबारे मिडिया अनुगमन

सुरक्षित गर्भपतन

- रेडियो कार्यक्रमको मार्फत् सेलिब्रिटी च्याम्पियनलाई सुरक्षित गर्भपतनको बारे बोल्ने स्थान प्रदान गरियो
- बिज्ञहरुसंग फेसबुक लाइभ सत्र
- प्रदेश १ को प्रिन्ट तथा अनलाइन मिडियामा सुरक्षित गर्भपतन बारे अनुगमन
- स्थानीय पत्रिकाहरुमा सुरक्षित गर्भपतनबारे लेखहरु प्रकाशन
- जिल्ला युवा समितिहरुसँग संयुक्त पैरवी
- राष्ट्रिय स्तरमा सुरक्षित गर्भपतन सम्बन्धि मिडिया अनुगमन

बृहत् यौनिकता शिक्षा

- "बृहत यौनिकता शिक्षामा इन्टर्सेक्सन्यालिटि (intersectionality) को प्रवेश" शिर्षकको पैरवी पुस्तकको प्रकाशन तथा संस्थाहरु र सरकार माफ्त वितरण
- नेपालमा बृहत् यौनिकता शिक्षाकोबारे सम्पूर्ण समिक्षा प्रतिवेदन तथा पैरवी पुस्तकको उत्पादन
- कक्षा १ देखि १२ सम्मको विद्यार्थीलाई लक्षित गरी बृहत् यौनिकता शिक्षाको पाठ्यक्रमको ढाँचा तयार
- बृहत् यौनिकता शिक्षाको पाठ्यक्रम फ्रेमवर्कबारे अनलाइन युवा परामर्श
- CHERD, CDC, नगरपालिकाका प्रतिनिधि तथा अन्य संस्थाहरुसँग पैरवी बैठक
- विद्यालय बाहिर रहेका बच्चाहरुको बृहत् यौनिकता शिक्षा सम्बन्धि प्रतिवेदन नेपाली र अंग्रेजी भाषामा प्रकाशन
- बृहत् यौनिकता शिक्षा अनुगमन फ्रेमवर्क (monitoring framework)को समापन तथा स्थानीयकरण
- वर्षमा ३ पटक बृहत् यौनिकता शिक्षा सम्बन्धि लेख छाप्न राष्ट्रिय पत्रिकाहरुसँग पैरवी बैठक
- स्थानीय रेडियो मार्फत् बृहत यौनिकता शिक्षा सम्बन्धि कार्यक्रमहरुको विकास तथा प्रसारण

- ४ एपिसोड सहितको कार्टुन सिरिज उत्पादन
- कार्टुन सिरिजको ३ वटा प्रादेशिक भाषामा अनुवाद
- प्याराडाइम टेलिभिजनसँग ७ वटा एपिसोडको भिडिओ सिरिज
- यौन तथा प्रजनन् स्वास्थ्य तथा अधिकार, कोभिड र बृहत् यौनिकता शिक्षा सम्बन्धि ८ वटा एनिमेटेड भिडिओ (animated video)तयार
- बृहत् यौनिकता शिक्षा सम्बन्धि अनलाइन कोर्सको विकास
- कक्षा १ देखि १२ सम्मको लागि बृहत् पाठ्यक्रम सहितको पुस्तक तयार
- सार्वजनिक संवेदनशिलता बढाउन कमिक स्ट्रिप (comic strip) को प्रयोग
- यौन तथा प्रजनन् स्वास्थ्य तथा इन्टरसेक्सन्यालिटीको बारेमा टुल किट उत्पादन
- सरकार र संस्थाहरु माफ बृहत् यौनिकता शिक्षाको बृहत् पाठ्यक्रम पुस्तिका तथा स्थानीयकरण गरिएको अनुगमन फ्रेमवर्कको वितरण
- CSE TWG संग बैठक तथा अनुगमन फ्रेमवर्क को CHERD लाई वितरण
- सेलिब्रिटी च्याम्पियनद्वारा राष्ट्रिय टेलिभिजनमा भाषण तथा बृहत् यौनिकता शिक्षाबारे विभिन्न मिडिया पोस्टहरु

क्रस कटिंग (सन् २०१७ देखि २०२०)

- आरएचआरएनको तीन वटै विषयहरु सम्बन्धि स्थानपत्र को सन् २०१७ मा उत्पादन र सन् २०२० मा परिमर्जित संस्करण
- तीनवटै विषयहरुमा प्रदेश विशेष मुद्दा पुस्तिका (Issue brief) को उत्पादन
- राष्ट्रिय तह तथा प्रदेश १ को संसद मा युवा ककस (caucus) को गठन
- समान उद्धेश्य भएका यौन तथा प्रजनन् स्वास्थ्यमा काम गर्ने संस्थाहरुसँग प्रदेश १ र राष्ट्रियस्तरमा बैठक
- कानुनी मामिला मन्त्रालयसँग बैठक
- राष्ट्रिय तह तथा प्रदेश १ र ६ मा युवा एसआरएचआर च्याम्पियन (SRHR champiaon)हरु लाई संवेदनशील बनाउन बैठक तथा उनीहरुको परिचालन
- राष्ट्रिय मानव अधिकार आयोगसँग परामर्श बैठक
- ३७ औं विश्यव्यापी आवधिक समिक्षा (UPR) को लागि एर्रो (Arrow), एसआरआइ (SRI) तथा डान्स फर लाइफ (cande 4 life) सहित आर एचआरएनका युवाहरुको संयुक्त प्रतिवेदन तयार र त्यसलाई इल्ज्भ्च मा प्रस्तुत
- ख्ल्च को लागि प्रदेश तथा राष्ट्रियस्तरमा परामर्श तथा प्रतिवेदन तयार
- गोल ३, ४ र ५ सम्बन्धि आरएचआरएनका युवाहरुको सुझाव तर्जुमा र नेपालको VNR को लागि सरोकारवाला समक्ष प्रस्तुति

कोभिड अनुकुल योजना

- कोभिडले युवाको यौन तथा प्रजनन स्वास्थ्य र अधिकारमा परेको असरबारे लेखाजोखा गर्ने अध्ययन, तथा प्रतिवेदनको वितरण
- कोभिड १९ को समयमा लैंगिक समवेशिता बारे वेबिनार
- NHEICCसँगको सहकार्यमा महाव्याधिको समयमा यौन तथा प्रजनन् स्वास्थ्यबारे सार्वजनिक सेवा सूचनाको उत्पादन
- रेडियो जिङ्गलको उत्पादन तथा टेलिभिजन तथा रेडियो मार्फत् प्रसारण
- एसआरएचआर तथा कोभिड १९ सम्बन्धि वेबिनर सिरिज संचालन

क्षमता अभिवृद्धि (सन् २०१७ देखि २०२०)

- आरएचआरएन नेपाल का सदस्यहरूलाई आरएचआरएनको मुख्य मूल्य र मान्यताबारे तालिम
- PMEL तथा परिणाम संरक्षण (outcome harvesting) सम्बन्धि कार्यशाला
- राष्ट्रिय, क्षेत्रीय तथा अन्तर्राष्ट्रिय पैरवी प्रक्रियाहरुबारे कार्यशाला
- अभियान विकास तथा संचालन सम्बन्धि क्याम्पेन ल्याब (campaign lab) तालिम संचालन
- संघिय संयन्त्रहरु तथा सरकारी निकायको भूमिका तथा नीति तर्जुमा सम्बन्धि कार्यशाला

- बृहत् यौनिकता शिक्षाको अनुगमन फ्रेमवर्क सम्बन्धि कार्यशाला
- वित्त व्यवस्थापन सम्बन्धि तालिम
- संयुक्त राष्ट्र संघ, विशेषगरी मानव अधिकार आयोग, विशेष प्रक्रिया (special procedures) तथा युवाले नेतृत्व गरेको परामर्शबारे क्षमता अभिवृद्धि कार्यशाला
- कमिसन अन पपुलेसन एण्ड देभेलाप्मेंट (CPD) तथा कमिसन अन स्टाटस अफ वोमेन (CSW) लगायतका न्युयोर्कमा हुने पैरवी प्रक्रियाहरु सम्बन्धि वेबिनर
- डान्स फर लाइफको सहकार्यमा डिजिटल स्टोरी टेलिंग कार्यशाला
- पैरवको लागि रणनीति विकास गर्न संचार बारे डान्स फर लाइफको सहकार्यमा कार्यशाला
- संस्थागत विकासको लागि क्षमता अभिवृद्धि तालिम
- डिजिटल सेक्युरिरी (डिजिटल सुरक्षा) सम्बन्धि पुनः तालिम
- अन्तराष्ट्रिय पैरवी फोरमहरुमा आफ्नो उपस्थिती सबलीकरण गर्न कार्यशाला
- यौन तथा प्रजनन् स्वास्थ्यको पैरवी गर्न सामाजिक संजालको प्रयोग बारे कार्यशाला
- भावना पहिचान (emotional intelligence) सम्बन्धि सबै फोकल व्यक्तिहरुलाई कार्यशाला
- यौन तथा प्रजनन् स्वास्थ्य र अधिकार सम्बन्धि पैरवी र मानवीय संकट (humanitarian crisis) सम्बन्धि कार्यशाला
- विश्वव्यापी आवधिक समिक्षाको प्रतिवेदन तयार गर्न राइटसप (writeshop)
- लैंगिक परिवर्तनकारी दृष्टिकोण (gender transformative approaches) सम्बन्धि कार्यशाला
- अनुदान व्यवस्थापन (grants management) सम्बन्धि तालिम
- वित्त व्यवस्थापनको पुनः तालिम

के ले काम गर्यो ?

पैरवीका बाटोहरु सधैँ सिधा हुँदैनन्, र धेरैजसो एउटै बाटोले गन्तब्य सम्म पुग्न सकिँदैन । आरएचआरएन नेपालले बिगत पाँच वर्षमा थुप्रै रणनीतिक बाटोहरु लिएको छ जसले समस्टिगत र बृहत् रुपमा हामीलाई हाम्रो लक्ष्य सम्म पुर्याएको छ । प्रत्येक गतिविधिलाई सटिकता, समय अनुकुल निर्णय र पृष्ठभूमिको गहन बुझाई आवश्यक थियो । केहि रणनीतिहरु जसले हामीलाई काम गरे, र नमुनाको रुपमा प्रस्तुत गर्न चाहन्छौं, निम्नानुसार छन् :

१. राज्यको परिवर्तनशील पृष्ठभूमि अनुकुल परिमार्जन गर्दै जानु

जब हामीले सन् २०१६मा सुरुवात गर्यौं, नेपाल एकात्मक राज्य संरचनाबाट संघात्मक राज्य संरचना तर्फ जाँदै थियो, र तसर्थ दीर्घकालिन उद्धेश्य तय गर्न कठिन थियो । प्रत्येक त्रैमाशिक समिक्षा बैठकमा सबै सदस्यहरुद्वारा बर्तमान परिप्रेक्ष्य र आगामी दिनमा लिनु पर्ने रणनीतिको बारेमा छलफल हुन्थ्यो तथा हाम्रो बाटो र रणनीतिहरु प्रत्येक वार्षिक समिक्षा बैठकमा परिमार्जन गरिन्थ्यो । संघात्मक राज्य संरचना आए पछि, आरएचआरएनले प्रदेश स्तरमा पैरवी गर्ने अवसर औँल्यायो र तुरुन्तै आफ्नो पैरवीबाटो लाई प्रदेश १, ३ र ६ मा केन्द्रित गर्यो । जब सुरक्षित मातृत्व तथा प्रजनन् स्वास्थ्य ऐन सन् २०१७ मा पारित भयो, पैरवीको फोकसलाई त्यसको दोस्रो कदम यानिकि राष्ट्रिय तथा प्रदेश तहमा निर्देशिका बनाउने तर्फ केन्द्रित गरियो । सन् २०२० मा कोभिड १९ ले परिमार्जन माग गर्यो, र तसर्थ धेरै जस्तो गतिविधिहरु डिजिटलाइज गरिए, परिमार्जन गरिए, घटाइए वा नयाँ परिप्रेक्ष्यमा ढालिए ।

२. अर्थपूर्ण र समावेशी युवा सहभागिता (MIYP)

अर्थपूर्ण र समावेशी युवा सहभागिता RHRN को एक मूल मान्यता हो जबकि वयस्क-युवा साझेदारी मुख्य दृष्टिकोण । आरएचआरएन वकालतमा MIYP को एउटा शोकेस हो, जहाँ प्रत्येक संस्थाको कम्तिमा एक सदस्य ३० बर्ष भन्दा कम उमेरको छन्, स्टियरिंग समितिको कम से कम ५१% सदस्यहरु ३० बर्ष भन्दा कम उमेरका छन् र ७ स्टियरिंग समितिको सदस्यहरु मध्ये एक युवा नेतृत्वको संगठनलाई समर्पित छन् । सम्भव भए सम्म अवसरहरू आउँदा युवाहरूलाई पहिलो प्राथमिकताका साथ प्रदान गरिएको थियो, जसको अर्थ युवाहरूको सहभागिता टोकनस्टिक मात्र थिएन । जसले गर्दा थुप्रै युवाहरुले पहिलो पटक राष्ट्रिय वा अन्तर्राष्ट्रिय पैरवी फोरममा बोल्ने मौका पाए । यसबाहेक, होस्ट संस्था (host organization), YUWA एक युवाले नेतृत्व गरेको संस्था

युपीआर परामर्शको बेला विविध क्षेत्रबाट प्रतिनिधित्व

हो । युवाले नेतृत्व गरेका संस्थाहरुसँग ठूला स्रोतहरू हुँदैनन् वा ठूला कार्यक्रमहरु आयोजना गर्न सक्षम हुँदैनन् भन्ने स्टिरियोटाइप (stereotype) चकनाचूर भयो जब युवा नेतृत्वमा संगठनहरूले धेरै ठूला गतिविधिहरू सञ्चालन गरे ।

३. समावेशीता र वयस्क-युवा साझेदारी

आरएचआरएन नेपाल प्लेटफर्ममा १५ संस्थाहरु समावेश छन् जस अन्तर्गत विभिन्न समूहहरुको सहभागिता छ (जस्तै यौनिक तथा लैंगिक अल्पसंख्यक, युवाले नेतृत्व गरेको र युवासँग काम गर्ने संस्थाहरु । साथै नेपालका ३ प्रदेश र ३ पर्यावरणीय क्षेत्रहरूको प्रतिनिधित्व गर्ने संस्थाहरू छन् । संचालक समितिमा यौनिक तथा लैंगिक अल्पसंख्यकको संस्था, महिला नेतृत्वको संस्था र दुर्गम जिल्लाहरूमा रहेका संस्थाको प्रतिनिधित्व सुनिश्चित गरिएको छ । यस साझेदारी मोडेलले बिभिन्न विशेषज्ञता, अनुभव, आकार वा पहुँच भएका संस्थाहरुलाई एक अर्काको सबल पक्ष, ज्ञान र क्षमता विकास गर्न मद्दत गरेको छ । धेरैजसो गतिविधिहरू संयुक्त रूपमा सञ्चालन भएकाले संस्थाहरुले उनीहरूको विषयगत क्षेत्रहरू वृद्धि गर्न सक्षम भए । उदाहरणका लागि, आरएचआरएन अघि बीबीसीले महिला अधिकारको पक्षमा वकालत गर्थ्यो तर लैंगिक विविधतालाई धेरै ध्यान दिँदैन थियो । त्यस्तै, ध्रम्व र ँक्न्ल ले मात्र ीन्घत्क्ष अधिकारका सवालहरूमा केन्द्रित थिए तर कहिले ीन्घत्क्ष अधिकार र ऋक्ष्भ बीचको प्रतिच्छेदनको पक्षमा वकालत गरेका थिएनन् ।

वार्षिक योजना बैठकमा युवा र वयश्क सदस्यहरुले मिलेर आगामी रणनीति तय गर्दै

पैरवी को कुरा गर्दा, यो मोडेल ले एउटै काम दोहोर्याएर गर्ने प्रवृत्ति घटाएको छ, पैरवीको बाटोलाई अझ स्मार्ट र बढी विश्वाशिलो बनाएको छ । प्लेटफर्म सदस्यहरुबीच नेटवर्क र विचारहरुको आदान प्रदानले गर्दा पैरवीका गतिविधिहरु लागु गर्न थप सहज भएको छ । अर्कोतर्फ वयस्कहरूले युवाहरूलाई उनीहरूको सम्भाव्यता, र उनीहरूको अनुभव र नेटवर्कहरू वृद्धि गर्नका लागि समर्थन गरेका छन् । वयस्कहरुले नेतृत्व गरेको संस्थाको विशेषज्ञता र युवाले नेतृत्व गरेको संस्थाहरूको नवीन विचारहरूको मेलले गर्दा पैरवी रणनीतिलाई प्रभावकारी ढंगले लागू गर्न सकियो र आरएचआरएनलाई नयाँ उचाईमा पुर्यायो, जसले गर्दा युवा-वयस्क साझेदारीलाई आरएचआरएनको महत्वपूर्ण रणनीतिको स्थान दिइयो ।

४. निर्णयकर्ताहरुको ज्ञान, सिप र राजनीतिक इच्छाशक्ति बढाउनु

निर्णयकर्ताहरूको ज्ञान, सीप र इच्छाशक्ति बढाउन आरएचआरएन सदस्यहरूले समान लक्ष्य भएका संस्थाहरुको समर्थन जम्मा गर्दै राष्ट्रिय, प्रादेशिक तथा स्थानीय तहका निर्णयकर्ता, सरकार, सांसदसँग नजिकै रहेर काम गर्यो । लक्षित निर्णयकर्ताहरू तीन वटै थिमेटिक विषयहरुमा एउटै भए पनि निर्णयकर्ताको इच्छाशक्ति, प्रगतिशील विचारधारा र ज्ञानको आधारमा बेग्ला बेग्लै रणनीति लिनु परेको थियो । जस्तै : वैवाहिक समानताको लागि यस विषय प्रति संवेदनशील बनाउनु महत्वपुर्ण थियो भने बृहत् यौनिकता शिक्षाको लागि ज्ञान बढाउनु ।

भूतपूर्व प्रधानमन्त्री डा. बाबुराम भट्टराईले संघिय संसदको प्रतिनिधि सभाको आफ्नो भाषणमा देहानी संहितामा विवाह सम्बन्धि परिभाषामा भेदभावपूर्ण शब्द हटाउन सुझाव दिएर वैवाहिक समानताको समर्थन गर्नु भएको थियो ।

उनीहरुको इच्छा शक्ति र ज्ञान बढाउन सरकारलाई संवेदनशील

बनाउँदै लिएर जानु र पैरवी गर्ने कार्य लगातार र निरन्तर रह्यो । विशेष मन्त्रालय तथा संवैधानिक निकायसँग थुप्रै नीति संवाद, संवेदनशील बनाउन बैठक तथा पैरवी बैठकहरु संचालन गरियो । जस्तै : महिला, बालबालिका तथा ज्येष्ठ नागरिक मन्त्रालय, संघिय मामिला तथा स्थानीय विकास मन्त्रालय, राष्ट्रिय मानव अधिकार आयोग, त्ऋक्ष्ऋ, परिवार कल्याण महाशाखा, कानुन तथा न्याय मन्त्रालय, राष्ट्रिय महिला आयोग, स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालय, CHERD, ऋीऋ आदि । त्यसैगरी संवाद, पैरवी तथा छलफलहरु निरन्तर रुपमा प्रादेशिक सांसद, जिल्लातहका सरोकारवालाहरु, प्रादेशिक तथा स्थानीय सरकारहरुसँग पनि गरियो । एक पटक पैरवी बैठक गरेपछि वा केहि गतिविधि संचालन गरेपछि त्यसलाई निरन्तर रुपमा आगामी वर्षहरुमा पछ्याउने काम राष्ट्रिय र प्रादेशिक दुवै तह बाट गरियो ।

माननीय मन्त्री जगत बहादुर सुनार, युवा तथा खेलकुदले, आरएचआरएन लंचिंग कार्यक्रमको बेला आरएचआरएनको विषयको समर्थनमा बोल्नु हुँदै

हामी आरएचआरएनले प्रदान गरेको सुझावहरुलाई हाल तर्जुमा भईरहेका प्रादेशिक स्वास्थ्य नीति तथा निर्देशिका मा समावेस गर्नेछौं ।
-अन्तर्राष्ट्रिय युवा दिवस २०१९ को उपलक्ष्यमा माननीय उमिता बि.क., संसद, प्रदेश १

सुरक्षित मातृत्व तथा प्रजनन स्वास्थ्य ऐन २०७५, कर्णाली प्रादेशिक स्वास्थ्य नीति २०७७, तथा प्रदेश १ मा निर्देशिकाको मस्यौदा तयार हुनु नीतिगत तहमा आरएचआरएनका सफलताहरु हुन्, किनभने यी नीतिहरुले युवाको यौन तथा प्रजनन स्वास्थ्य तथा अधिकार तर्फ प्रगतिशील बाटो लिएका छन् । केहि विशिष्ठ व्यक्तिहरुले युवाको यौन तथा प्रजनन् स्वास्थ्यको समर्थनमा सार्वजनिक रुप मै पनि बोलेका छन् । भूतपूर्व प्रधानमन्त्री डा. बाबुराम भट्टराईले संघिय संसदको प्रतिनिधि सभाको आफ्नो भाषणमा देहानी संहितामा विवाह सम्बन्धि परिभाषामा भेदभावपूर्ण शब्द हटाउन सुझाव दिएर वैवाहिक समानताको समर्थन गर्नु भएको थियो। राष्ट्रिय मानव अधिकार आयोगले आरएचआरएनलाई एक जना फोकल व्यक्ति तोकेको छ जसले सार्वजनिक रुपमा वैवाहिक समानताको समर्थनमा बोल्नु भएको छ । माननीय जयपुरी घर्ति, संविधान सभाको भूतपूर्व सदस्यले नागरिक समाज संस्थाहरुको प्रयासको तारिफ गर्दै आरएचआरएनसँग सहकार्य गर्न स्वागत पनि गर्नु भएको थियो।

त्यसै गरि प्रदेश १ को रामधुनी नगरपालिकाले विद्यालय बाहिर रहेका बच्चाहरुलाई लक्षित गर्दै "किशोरकिशोरी स्वास्थ्य शिक्षा कार्यक्रम"को थाल्नु गरेको छ र एक लाख रुपैंयाको बजेट पनि बिनियोजन गरेको छ । किर्तिपुर नगरपालिकाले २ लाख रुपैयाँको बिनियोजन गरेर यौनिक तथा लैंगिक अल्पसंख्यककोबारे जनचेतना फैलाउने कार्यक्रम संचालन गर्यो । यी भनेका स्थानीय तहबाटै यौन तथा प्रजनन् स्वास्थ्यको लागि भएका प्रयासका उदहारण हुन् ।

५. निर्णयकर्ताहरुलाई पैरवीको लागि प्रमाण र साधनहरु प्रदान गर्नु

निर्णयकर्ताहरुलाई संवेदनशील बनाउनुको साथै, आरएचआरएनले थुप्रै पैरवी सामग्रीहरु पनि उत्पादन गरेको छ, जसलाई निर्णयकर्ताहरुले सन्दर्भ सामग्रीको रुपमा प्रयोग गर्न सक्ने छन् । युवाको यौन तथा प्रजनन् स्वास्थ्यको विषयमा पैरवी गर्न कस्तो भूमिका हुन सक्छ भन्ने विषयलाई मध्यनजर गर्दै एउटा सन्दर्भ सामग्री पनि तयार गरिएको छ । तीनवटै विषयको स्थान पत्र तयार गरेर वितरण गरियो । विद्धमान पाठ्यक्रमबारे स्थान पत्र "बृहत यौनिकता शिक्षामा इन्टरसेक्सन्यालिटीको प्रवेश", प्रदेश १, ३ र ६ का महिला तथा किशोरीहरुको यौन तथा प्रजनन् स्वास्थ्यको बारे इस्यु ब्रिफ, CPD,

CSW, HLPF, CEDAW आदि जस्ता अन्तर्राष्ट्रिय पैरवी फोरमहरु सम्बन्धि सुझावहरु पनि आरएचआरएनले प्रकाशन गरेको छ । अन्तर्राष्ट्रिय दस्तावेजहरु जस्तै योग्यकर्ता प्रिन्सिपल ' १०, CEDAW को मुख्य समापन अवलोकन आदि लाई पनि नेपाली भाषामा अनुवाद गरेर निर्णयकर्ता तथा सरोकारवालाहरु सामू प्रस्तुत गरिएको छ ।

नैरोबी सम्मिटको बेलामा माननीय मन्त्री थममाया थापा, महिला बालबालिका तथा ज्येष्ठ नागरिक मन्त्रालय, समक्ष राष्ट्रिय युवा सुझावहरु प्रस्तुत गर्दै युवाहरू

आइसीपीडि '२५ नैरोबी सम्मेलनमा नेपाल सरकारले आफ्नो प्रतिबद्धता प्रस्तुत गर्ने क्रममा माननीय महिला, बालबालिका तथा ज्येष्ठ नागरिक मंत्री थम माया थापाले युवाहरुको स्वास्थ्य र कल्याणमा लगानी गरेर उनीहरुले बृहत् यौनिकता शिक्षाको माध्यमले आफ्नो प्रजनन् अधिकार सुनिश्चित गर्ने प्रतिबद्धता गर्नु भएको थियो, जुन कुरालाई आरएचआरएनले प्रकाशन गरेको राष्ट्रिय युवा सुझावमा खुलाएको थियो ।

यी दस्तावेजहरुलाई निर्णयकर्ताहरुले पनि थुप्रै समयमा सन्दर्भ सामग्रीको रुपमा पनि प्रयोग गरेका छन् । जस्तै : CEDAW समितिले आरएचआरएनले प्रकाशन गरेको कल टु एक्सन (call to action) लाई आधार मानेर नेपाली डेलिगेटलाई प्रश्न गरेको थियो । आइसीपीडि '२५ नैरोबी सम्मेलनमा नेपाल सरकारले आफ्नो प्रतिबद्धता प्रस्तुत गर्ने क्रममा माननीय महिला, बालबालिका तथा ज्येष्ठ नागरिक मंत्री थम माया थापाले युवाहरुको स्वास्थ्य र कल्याणमा लगानी गरेर उनीहरुले बृहत् यौनिकता शिक्षाको माध्यमले आफ्नो प्रजनन् अधिकार सुनिश्चित गर्ने प्रतिबद्धता गर्नु भएको थियो, जुन कुरालाई आरएचआरएनले प्रकाशन गरेको राष्ट्रिय युवा सुझावमा खुलाएको थियो ।

६. पैरवीको लागि सामाजिक समर्थनलाई सबलीकरण गर्नु

सामाजिक समर्थन प्राप्त गर्न, आरएचआरएनले आफ्नो थिम्याटिक विषयमा प्रादेशिक र राष्ट्रिय तहमा थुप्रै संवाद तथा संवेदनशील बनाउने सत्रहरुको आयोजना गरेको छ, र त्यसलाई निरन्तर पछ्याएको पनि छ ताकि पैरवीको निरन्तरता नटुटोस् । मुगुमा जब एउटा संवाद सत्रको आयोजना गरिएको थियो, यौनिक तथा लैंगिक अल्पसंख्यकले संचालन गरेको पहिलो कार्यक्रम थियो, र त्यो सत्र समुदायलाई यो विषयमा संवेदनशील बनाउन निकै सफल पनि भएको थियो ।

त्यसैगरी, यी विषयहरुमा समर्थन र साथ प्राप्त गर्न राष्ट्रिय र प्रादेशिक तहमा समान उद्धेश्य भएका यौन तथा प्रजनन् स्वास्थ्यमा काम गर्ने संस्था तथा नेटवर्कको सहकार्यमा परामर्श तथा बैठकहरु आयोजना गरियो । यी सरोकारवालाहरुले विभिन्न समूहको प्रतिनिधित्व गरेको थियो, जस्तै : यौन तथा प्रजनन् स्वास्थ्य र अधिकारमा काम गर्ने संस्थाहरु, युवा अभियन्ताहरु, युवा राजनीतिज्ञहरु, हाई कोर्ट बार, नेपाल बार एसोसिएसन, नेपाल कानुन आयोग, कानुनका विद्यार्थीहरू, जनस्वास्थ्यका विद्यार्थीहरू, मिडिया, आदि । सन् २०१८ मा आरएचआरएनको लंचिंग ९बिगलअजष्लन० कार्यक्रम र सन् २०१९ को एड्भान्सिंग युथ एसआरएचआर कन्फरेन्स (advancing youth SRHR conference) ले पनि युवाको यौन तथा प्रजनन् स्वास्थ्य र अधिकारको लागि समर्थन प्राप्त गर्न सकेको थियो, जहाँ विभिन्न मन्त्रालय, राष्ट्रिय युवा परिषद्, शैक्षिक जनशक्ति विकास केन्द्र, संयुक्त

अन्तर्राष्ट्रिय सुरक्षित गर्भपतन दिवसको अवसरमा मलमा फ्ल्यास मब प्रस्तुत गरिदै

राष्ट्र संघका निकायहरु, नागरिक समाज, बहुपक्षीय संस्था, सरकारी निकाय तथा विषेसज्ञहरुले यो विषयमा समर्थन जनाएका थिए । उक्त सम्मेलनको मुख्य अतिथि माननीय युवा तथा खेलकुद मन्त्री जगत बहादुर सुनारले पनि आरएचआरएनको विषयहरुमा समर्थन जनाउनु भएको थियो ।

प्राइड परेड मनाइदै

दिवस मनाउनु पनि चेतना जगाउनु र सार्वजनिक समर्थन प्राप्त गर्ने आरएचआरएनको युवा मैत्री र नविन प्रयोग रह्यो । आरएचआरएनले प्रत्येक वर्ष परेड, संस्कृतिक नृत्य प्रतियोगिता, रेन्बो म्युजिकल कन्सर्ट, आदि आयोजना गरेर गाईजात्रा तथा International day against homophobia, transphocia and biphobia मनाएर यौनिक तथा लैंगिक अल्पसंख्यकको मुद्दामा समर्थन प्राप्त गरेको थियो । समुदाय लगायत, सरकारी निकाय, संयुक्त राष्ट्रसंघका निकाय, दुतावासहरु तथा राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय मिडियाको सहाभागिताले यौनिक तथा लैंगिक अल्पसंख्यकको विषय मा समर्थन झल्किन्थ्यो । यी कार्यक्रमहरुमा प्रख्यात सामाजिक संजाल अभियन्ताहरु जस्तै लेक्स लिम्बु तथा माल्भिका सुब्बाको उपस्थिति रह्यो, र उनीहरुले यी कार्यक्रमलाई आफ्नो सामाजिक संजालमा पनि प्रसारण गरे । नेपालका लागि अमेरिकी राजदूत तथा अस्ट्रेलियन राजदूतहरुले पनि प्राइड महोत्सवमा सहभागी भएर आफ्नो सामाजिक संजालमा प्रस्तुत गर्नु भएको थियो । त्यसैगरी, सुरक्षित गर्भपतन दिवस पनि प्रत्येक वर्ष राष्ट्रिय तथा प्रादेशिक तहमा फ्ल्यास मब, सेलिब्रिटी सहितको प्यानल छलफल, बक्तित्वकला प्रतियोगिता, आर्ट प्रतियोगिता, युवा महोत्सव, संस्कृतिक नृत्य, संदेश बोर्ड आदि प्रयोग गरि मनाइयो । अन्तर्राष्ट्रिय युवा दिवसले पनि ३०० जना युवा र संस्थाहरु सहितको प्यानल छलफल, स्ल्याम पोएट्री, युवा वक्तृत्वकला, फ्ल्यास मब, संस्कृतिक तथा सांगीतिक प्रस्तुतिहरु, स्वरक्षा सिप तथा संस्थाहरुको प्रदर्शन बुथहरु आयोजना गरेर आरएचआरएनको मुद्दालाई प्रवर्धन गरिया । ६०० भन्दा बढी युवा र ३५ युवा संस्थाहरुको सहभागितामा प्रदेश १ र २ मा पनि अन्तर्राष्ट्रिय युवा दिवस मनाइयो । प्रदेश ६ को मुगु जिल्लामा ३०० जना सहभागीहरु माझ आरएचआरएनको विषय हरु केन्द्रित संस्कृतिक नृत्य देउडा आयोजना गरियो, र अहिले त्यो रनिङ्ग शिल्डको रुपमा रहेको छ । यसको मतलब के हो भने मुगुले युवा यौन तथा प्रजनन् स्वास्थ्य तथा अधिकारको विषयमा हरेक वर्ष देउडा नृत्य आयोजना गर्ने छ । प्रदेश १ को एक जना सांसदले युवा दिवसमा सहभागिता जनाएर सुरक्षित गर्भपतन तथा प्रजनन् स्वास्थ्य विधेयकबारे पैरवी गर्ने प्रतिबद्धता जनाउनु भयो ।

७. समान उद्धेश्य भएका संस्थाहरुसाग साझेदारी गर्नु

विषयहरुमा प्रभाव पार्न सक्ने सरोकारवालाहरुको पहिचान गर्नु र नेटवर्कहरुसँग साझेदारी गर्नु आरएचआरएनको लागि महत्वपुर्ण थियो, ता कि यौन तथा प्रजनन् स्वास्थ्य तथा अधिकारको लागि अभियन्ताहरुले साझदारी गरेर यी विषयमा आवाजहरु मजबुत गर्न सकियोस् । आरएचआरएन TCIC र बृहत् यौनिकता शिक्षाको टेक्निकल वर्किङ्ग ग्रुप (CSE TWG) को सदस्य पनि हो जसले गर्दा आफ्नो विषयको पैरवी गर्न ठिक स्थानमा रहन मद्दत पुग्यो ।

समान उद्धेश्य भएका संस्थाहरुसाग समर्थन संगाल्दै

राष्ट्रिय युवा परिषद, जसको अध्यक्षता युवा तथा खेलकुद

आर एच आर एन ले हामीलाई युन तथा प्रजनन स्वास्थ्य को बारे खुलेर र निर्धक्क भएर बोल्न सिकाएको छ, तथा हाम्रो याउन तथा प्रजनन अधिकार को लागि नीति निर्माता हरु समक्ष आफ्नो माग हरु बलियो संग राख्न पनि सिकाएको छ। यसको क्षमता अभिवृद्धि अवसर हरु ले गर्दा मा मा व्यक्तिगत तथा व्यावसायिक तह मा पनि धेरै प्रगति भएको छ। (जमुना तिवारी, प्रदेश १ को आर एच आर एन युवा च्याम्पियन।)

मन्त्रीले गर्नुहुन्छ, ले पनि आरएचआरएनको लागि एक जना फोकल व्यक्तिको पद्नाम गरेको छ तथा आरएचआरएनसँग राष्ट्रिय सम्मेलन तथा निर्णयकर्ताहरुको लागि सन्दर्भ सामग्रीहरुको संयुक्त रुपमा प्रकाशन गरेको छ। प्रादेशिक तथा जिल्ला तहमा पनि युवा परिषद्ले आरएचआरएनसँग विभिन्न कार्यक्रमहरुमा सहकार्य गरेको छ। त्यसै गरी, यो प्लेटफर्मले केयर नेपाल, प्लान इन्टरनेसनल, यु एन वोमेन, भी एस ओ, यु एन एफ पी ए, एस डि जी फोरम, नेपाल बार एसोसिएसन, युवा क्लबहरु, विद्यालय, मिडिया लगायतका संस्थाहरु सँग एउटा कार्यक्रमको लागि वा दीर्घकालिन रुपमा पैरवीको लागि साझेदारी पनि गरेको छ।

८. युवा राजनीतिज्ञहरूलाई सहयोगीको रुपमा परिचालन गर्नु

राजनीतिक दल समर्थित युवा संगठनहरुलाई राष्ट्रिय, प्रादेशिक तथा स्थानीय तहमा यी विषयहरुमा संवेदनशील बनाउनु र परिचालन गर्नु आरएचआरएनको लागि महत्वपुर्ण रणनीति हो किनभने उनीहरुले युवाको मुद्दाहरुलाई अन्य राजनीतिज्ञ भन्दा बढी राम्ररी बुझ्ने सम्भावना हुन्छ र आफ्नो राजनीतिक पार्टीलाई आफ्नो घोषणा पत्रमा आरएचआरएनको विषयहरुलाई सामेल गराउन प्रभाव पार्ने सम्भावना बढी हुन्छ। संघिय तथा प्रादेशिक तहको संसद्मा युवा ककसको स्थापना तथा संवेदनशील बनाउने बैठकहरु आयोजना गरियो, जसले गर्दा युवा राजनीतिज्ञहरुबाट बलियो प्रतिबद्धताहरु प्राप्त भयो। काठमाडौँका राजनीतिक दल समर्थित युवा तथा विद्यार्थी संगठनहरुले यी जानकारीहरू आफ्नो समुदाय र सरोकारवालाहरुसँग सेयर गर्ने प्रतिबद्धता जनाए। एउटा पैरवी बैठकमा एकजना सांसदले प्रादेशिक पाठ्यक्रम विकास गर्ने क्रममा सरोकारवालाहरुको सुझावलाई सामेल गर्ने प्रतिबद्धता जनाउनु भयो। एकजना युवा राजनीतिज्ञले एक जना यौनिक तथा लैंगिक अल्पसंख्यकलाई इञ्जिनियरिङ्ग विषय पढ्नको लागि छात्रवृत्ति प्रदान गर्ने प्रतिवद्धता जनाए। प्रदेश १ का एउटा पार्टीको जिल्ला सचिवले स्थानीय तहमा सुरक्षित गर्भपतनको बारे जनचेतना फैलाउन आफ्नो युवा नेटवर्कको परिचालन गर्ने र सुरक्षित गर्भपतन सम्बन्धि निर्देशिकाको मस्यौदा तयार गर्दा स्थानीय सरकारसँग पैरवी गर्ने प्रतिबद्धता जनाए।

९. अन्तर्राष्ट्रिय पैरवी र त्यसका राष्ट्रिय स्तरको प्रक्रियाहरू

RHRN ले युवाहरुको अर्थपूर्ण प्रतिनिधित्वको साथ हरेक वर्ष करीब ५ वटा क्षेत्रीय वा अन्तर ाष्ट्रिय पैरवीका फोरमहरुलाई प्राथमिकता दियो। RHRN ले यी पैरवी क्षेत्रहरूको राष्ट्रिय प्रक्रियाहरूमा नेतृत्व गरेको र अर्थपूर्ण रूपमा संलग्न रहेको छ जस्तै छलफल र छाँया रिपोर्ट तयार गर्ने, प्रतिनिधिहरुलाई पैरवीको विषयमा प्रभाव पार्ने, कार्यक्रमहरूमा भाग लिने र नीति निर्माताहरूलाई कार्यको आह्वान हस्तान्तरण गर्ने, र साथै उनीहरूको फलोअप र जवाफदेही प्रक्रिया पूरा गर्ने गरेको छ।

युवाहरू आफू प्रभावित हुने विषयहरू, विशेषगरी SRHR को सम्बन्धमा बलियो अभियन्ता हुन् भन्ने विश्वासले RHRN नेपाल प्लेटफर्मले पैरवीका सबै तहमा युवाहरूको अर्थपूर्ण र समावेशी सहभागिता सुनिश्चित गर्दछ। RHRN को माध्यमबाट युवाहरूले स्थानीय र राष्ट्रिय स्तरको SRHR नीति, कार्यक्रम र बजेट निर्माणमा महत्वपूर्ण योगदान पुऱ्याएका छन्।
– राष्ट्रिय संयोजक, RHRN नेपाल

RHRN नेपालका युवाहरूले एपीएफएसडी (APFSD) २०१७ मा उद्घाटन मन्तव्य, एचएलपीएफ (HLPF) २०१७ मा नेपालको CSOs को तर्फबाट बक्तव्य, जीएँ २०१७ मा महिला मेजर ग्रुप र RHRN को तर्फबाट बक्तव्य, CPD २०१७ मा RHRN को प्राथमिकताका क्षेत्रहरुलाई प्रकाश पार्दै बक्तव्य दिएका छन्। यसबाहेक, APCRSHR २०१७ मा, RHRN ले नेपालका युवाहरूको पैरवी अनुभव पनि प्रस्तुत गरेको थियो। नेपालका युवाहरूले CEDAW को छैठौ आवधिक समिक्षामा बलियो उपस्थिति देखाउँदै एक जना RHRN को सदस्यले स्वास्थ्य अधिकारको धारा १२ मा बक्तव्य

दिएका थिए भने अर्का सदस्यले गैरसरकारी संस्थाको ब्रीफिंग सत्रमा मोडरेट गरेका थिए । RHRN ले विकास गरेको बयान र ब्रीफिंग स्थिति पत्रमा आधारित भएर CEDAW कमिटिका सदस्यले नेपाल सरकारलाई सुरक्षित गर्भपतन सेवाको निर्देशिकाबारे प्रश्न उठाएका थिए । थप रूपमा, ती मुद्दाहरू समापन अवलोकनहरूमा पनि समाहित गरिएको छ ।

नेपालको भीएनआर २०१७ को बेलामा आर एचआरएनको सदस्यद्वारा वक्तब्य प्रस्तुत गरिदै

RHRN ले सीपीडी (CPD) २०१९ मा बोलेको र युवा ककस तयारी बैठक र ISRRC SRHR ककस बैठकमा भाग लिएको थियो । युवा परामर्श कार्यशाला पछि तयार गरिएको कार्यको आह्वान ऋएम् २०१९ भन्दा अघि MoHP को सचिवलाई पनि हस्तान्तरण गरियो, जसलाई पछि ICPD+25 नैरोबी समिटमा जोडियो । RHRN नेपालले ICPD+25 का युवा प्रक्रियाहरुको नेतृत्व गर्‍यो, राष्ट्रिय युवा सिफारिसको विकास गर्‍यो र यसलाई MoWCSC लाई हस्तान्तरण गर्‍यो, जसको परिणाम स्वरूप नेपाल प्रतिनिधि मण्डलको भाषणमा युवाहरुको लगानीको कुरालाई प्राथमिकता दिइयो ।

CSW २०१८ र २०१९ मा पनि RHRN ले सुरक्षित गर्भपतन, CSE र वैवाहिक समानतामा प्रगतिशील अडानहरूको पक्षमा पैरवी गर्यो । UNESCAP ले APFSD अध्यक्षको सारांशमा युवाहरू र LGBTI हरुको सन्दर्भ समावेश गर्‍यो । APFSD २०१९ मा, RHRN ले बच्चा र युवाहरुको क्षेत्रबाट युथ कल टु एक्सनको सिफारिसहरु समावेश गरी बयान दियो र APFSD थिमेटिक रिपोर्ट प्रक्षेपण र UNESCO ले बृहत् यौनिकता शिक्षा सम्बन्धी आयोजना गरेको साइड इभेन्टमा बोलको थियो ।

RHRN ले प्रादेशिक परामर्श पनि आयोजना गर्‍यो र बेइजिङ+२५ को लागी गैरसरकारी समानान्तर प्रतिवेदनको विकास गर्‍यो जुन CSW २०२० मा विस्तार गरिएको थियो । RHRN नेपालका युवाहरूले ARROW, SRI र डान्स फर लाइफको साथ एक संयुक्त प्रस्तुति प्रतिवेदन तयार गर्‍यो र विश्वव्यापी आवधिक समीक्षाको ३७ औं सत्रको लागि ONHCR लाई दियो । । यसैगरी, RHRN ले VNR प्रतिवेदन तयार गरेर त्यसलाई राष्ट्रिय योजना आयोग र परमानेन्ट मिशन टु यु एन जस्ता सरोकारवालाहरुसम्म पुर्‍यायो । २०२० मा पनि RHRN प्लेटफर्म HLPF र APFSD को राष्ट्रिय प्रतिनिधिमण्डलको हिस्सा थियो ।

१०. मिडिया अनुगमन, संलग्नता र संवेदीकरण

मिडियाले सार्वजनिक संवेदीकरणमा खेल्ने अत्यावश्यक भूमिका, उनीहरूको विश्वसनीयता र जनसम्पर्कको भूमिकालाई बुझेर RHRN ले सँधै मिडियासँग नजिकबाट काम गर्‍यो । राष्ट्रिय र स्थानीय समाचार पत्र, अनलाइन पोर्टल र सोशल मिडियाको समीक्षा गर्दै उनीहरुको RHRN को मुद्दाहरूलाई कभर गर्ने इच्छुकता र प्रगतिशीलताको निर्धारण गरी तीनैवटा मुद्दाहरूको लागि मिडिया अनुगमन गरिएको थियो । प्रत्येक वर्ष तीनै विषयवस्तुका लागि एक-एक वटा मिडिया अनुगमन रिपोर्ट उत्पादन गरिएको छ ।

प्रत्येक वर्ष राष्ट्रिय र प्रादेशिक स्तरमा ४०० भन्दा बढी मिडियाका व्यक्तिहरूसम्म पुग्ने गरी तीनैवटा थिमेटिक मुद्दाहरूको लागि छुट्टै र संयुक्त रूपमा मिडिया संवेदीकरण र मूल्य स्पष्टीकरण कार्यशालाहरू आयोजना गरियो । मिडिया संगठनहरू, प्रिन्ट, अनलाइन र दृश्य मिडिया व्यक्तित्वरूलाई क्ब्ज्च को बारेमा अधिकार आधारित दृष्टिकोण, मुख्य शव्दहरू, तथ्यात्मक कभरेजको लागि वर्तमान चुनौतिहरू, प्रगतिशील भाषा र तस्बिर प्रयोग, र RHRN को तीनवटा विषयगत क्षेत्रहरूमा तथ्य जानकारी प्रकाशित गर्नको लागि प्रशिक्षण गरिएको थियो । सुरक्षित गर्भपतन सेवाहरूको वर्तमान प्रसंग र सुरक्षित गर्भपतन सेवाहरूमा सकारात्मक सन्देशहरू फैलाउन मिडियाको भूमिकाबारे छलफल गरियो । सहभागीहरूलाई यो मुद्दामा प्रगतिशील समाचार कभरेज गर्न र गर्भपतनलाई समस्याको रुपमा नभई एउटा विकल्पको रूपमा चित्रित गर्न आग्रह गरियो ।

यी कार्यशालाहरु पछि, राष्ट्रिय स्तरका मिडियाहरूले विषयगत मुद्दाहरूलाई, सार्वजनिक अपील गर्ने गरी र राष्ट्रिय र स्थानीय समाचारपत्रहरू र समाचार पोर्टलमा तथ्यपूर्ण र प्रगतिशील ढङ्गले कभर गरे । RHRN ले अन्नपूर्ण र सम्पन्न साप्ताहिक अखबार (लोकप्रिय प्रिन्ट मिडिया) जस्ता राष्ट्रिय मिडियासँग सम्झौता गर्न सक्षम भयो जसले हरेक हप्ता LGBTI को मुद्दाहरूमा लेख प्रकाशित गर्दै दुई महिनासम्म नेपालको अधिकांश भागमा वितरण गर्यो । १६ वटा अनलाइन र अफलाइन मीडियाले यौनिक तथा लैङ्गिक अल्पसंख्यक र वैवाहिक समानतामा समाचार कभर गर्यो । २०१९ मा, विभिन्न मिडियामा लेख प्रकाशित गर्न नेपाली पत्रकार फोरमसँग सम्झौता गरियो । यी लेखहरूमा लिङ्गमा आधारित भेदभाव, हिंसा र महामारीको बेलामा LGBTI समुदायको मुद्दाहरूमा जागरूकता सम्बन्धित सामग्री समावेश गरिएको थियो ।

एउटा प्रख्यात टिभी कार्यक्रममा यौनिक तथा लैंगिक अल्पसंख्यक तथा वैवाहिक समानताकोबारे छलफल गरिदै

११. मिडिया परिचालन र अभियान

सर्वसाधारण र नीति निर्माताहरूलाई संवेदनशील बनाउन, सञ्जालहरू फराकिलो बनाउन र RHRN को दृश्यता बढाउनको लागि मिडियासँग काम गर्नु सबैभन्दा राम्रो रणनीति थियो । RHRN नेपालले यसलाई प्रमुख प्राथमिकताहरू मध्ये एकको रूपमा प्राथमिकता दियो र यसको परिणाम स्वरूप RHRN का विषयगत मुद्दाहरू धेरै सार्वजनिक ध्यान र स्वीकृति प्राप्त गर्न सक्षम भए ।

तीनवटा सोसल मिडिया अभियानहरू - "Love Wins" वैवाहिक समानताका लागि पैरवी गर्न, "Who Decides" आफनो शरीरको अधिकारको लागि, र "CSE Can" बृहत योनिकता शिक्षा सम्बन्धि जागरूकताको लागी शुरू गरिएको थियो । यी मिडिया अभियानहरूले जानकारी प्रसार, त्रैमासिक सोशल मिडिया प्रतिस्पर्धा, फेसबुक लाइभ सेसनहरू आदि मार्फत् युवा संलग्नता बढाएको छ । केही सत्रहरु १,००० जना सम्ममा पुगेको थियो भने पोष्टहरु १३,८५५ जना सम्ममा पुगेको थियो ।

LGBTI र वैवाहिक समानताको बिषयवस्तुमा आम जनतालाई संवेदनशील बनाउन र वैवाहिक समानतामा सार्वजनिक समर्थन जुटाउन प्रदेश १, ३ र ६ मा नौवटा सडक भित्तेचित्रहरू कोरिएका थिए । भित्ते चित्रहरूले सामाजिक मिडियामा युवाहरूको सकारात्मक र सराहनीय प्रतिक्रिया र टिप्पणीहरू प्राप्त गरे । 'बेहुली' नामक वैवाहिक समानता सम्बिन्ध नाटक राष्ट्रिय टिभी र स्थानीय रेडियोमार्फत् पनि प्रसारित गरिएको थियो । राष्ट्रिय टेलिभिजन च्यानल NTV प्लसको SDG स्टुडियोमा वैवाहिक समानतामा तीनवटा टक शोको एपिसोड प्राइम टाइममा प्रसारित भयो । काठमाडौं, सुर्खेत, विराटनगर, कटहरीको विभिन्न स्थानमा LGBTI को मुद्दाहरूमा केन्द्रित नाटक कार्यक्रम "आत्मासम्मान" प्रस्तुत गरिएको छ । २०१९ मा ब्रिटिश काउन्सिल र मानव अधिकार फिल्म महोत्सवले आयोजना गरेको फिल्म फेस्टिवलमा वैवाहिक समानतामा ६ मिनेटको एक्ट प्रस्तुत गरिएको थियो । कार्यक्रम अन्तर्गत् तयार गरिएको वृत्तचित्र राष्ट्रिय टेलिभिजन च्यानलहरू जस्तै माउन्टेन टेलिभिजन र एभिन्यूज टिभीले प्रसारण गरिसकेको छ । त्यसैगरी राष्ट्रिय टेलिभिजन न्यूज 24मा SRHR विशेषज्ञ र सेवा प्रदायकसँग एउटा वार्ता कार्यक्रम आयोजना गरिएको थियो । LGBTI को मुद्दाहरूमा PSA हरू विकास गरी प्रदेशहरूमा आधारित भएर नेपाली र तीन अन्य स्थानीय भाषाहरूमा प्रसारित गरिएको छ ।

एउटा "निर्णय" नामक ६ एपिसोडको वेब श्रृंखला बिकास गरी प्लेटफर्म संगठन र सेलिब्रेटीहरूको सोशल मिडिया पृष्ठहरू मार्फत् प्रसार गरिएको छ । पहिलो एपिसोड लगभग १५,००० दर्शकहरुले हेरेका छन् । काठमाडौं पोष्ट जुन राष्ट्रिय दैनिक समाचार पत्र हो त्यसले यो वेब

बृहत् यौनिकता शिक्षाको बारेमा सामाजिक संजालमा अभियान

श्रृंखलालाई एउटा राम्रो सामग्री र शानदार नेपाली श्रृंखला हो भनेर उल्लेख गरेको छ भने लोकप्रिय टिभी सेवा प्रदायक नेट टिभीले यो श्रृंखलालाई ग्राहकहरूको लागि चलचित्र सूचीमा समावेश गरेको छ। यो वेब श्रृंखला रेडियो ढाँचामा रूपान्तरण पनि गरियो र प्रदेश १, ३ र ६ को तीनवटा रेडियो स्टेशनहरूबाट प्रसारित भयो। त्यस्तै, सुरक्षित गर्भपतन सम्बिन्ध PSA हरु चलचित्र थिएटरहरू र भिजिबल इम्प्याक्टको यूट्यूब च्यानल र अन्य सान्दर्भिक सामाजिक मिडिया प्लेटफर्म मार्फत प्रसार गरिएको थियो। २,२०,००० भन्दा बढी व्यक्तिहरुले ती PSAहरु सिनेमा हलमा हेरेका छन् भने यूट्यूब र सोशल मिडिया पृष्ठ मार्फत् करिब २००० व्यक्तिको पहुँच भएको थियो।

दुईजना युवा यूट्यूबर्सद्वारा CSE मा बनाइएको भिडियो ब्लगहरू एउटा प्रसिद्ध च्यानल प्याराडाइम टिभी मार्फत् प्रसारित गरिएको थियो जसलाई ५०,००० दर्शकहरुले हेरेका छन्। सम्बन्ध, SRHR, खुशी र असक्ततामा केन्द्रित एउटा एनिमेटेड श्रृंखला उत्पादन गरी स्थानीय भाषाहरूमा अनुवाद गरिएको थियो। CSEमा रेडियो कार्यक्रम कर्णाली प्रदेशमा प्रसारित गरिएको थियो र रेडियो जिंगलहरू उत्पादन गरी प्रदेश १ र ३ मा नेपाली र मैथिलीमा प्रसारण गरिएको थियो। CSEमा रेडियो कार्यक्रम श्रृंखला, तथ्यांक पत्र र सेलिब्रेटीद्धारा CSEमा रेडियोमा बोलेको, सेलिब्रेटी च्याम्पियन र अभियान्ताद्धारा CSEमा भिडियो क्लिप आदि विकास गरीएको छ। साथै, CSEको सेलेब्रिटी च्याम्पियनले CSEमा एउटा एपिसोडमा बोलेका छन्। त्यसैगरी युवा अभियान्ता र अधिवक्ताहरू, सरकारी अधिकारीहरू, स्कूल विद्यार्थी, स्कूल शिक्षक, प्लेटफर्म सदस्यहरू र बहुपक्षीय एजेन्सी प्रतिनिधिहरू जस्ता ऋक्म्मा काम गरिरहेका विभिन्न क्षेत्रका व्यक्ति र कार्यक्षेत्रका मानिसहरूले चित्रित गर्ने ऋक्म्को महत्वमा भिडियो क्लिप तयार पारिएको थियो।

१२. सेलिब्रेटी च्याम्पियनशिप

युवाहरूसम्म पुग्नको लागि सेलिब्रिटी च्याम्पियनहरू सबै भन्दा राम्रो माध्यम हुन्, जुन RHRN बाट हामीले सिकेका छौं। श्री दयाहांग राई, एक लोकप्रिय अभिनेता, श्री माल्भिका सुब्बा, पूर्व मिस नेपाल र मिडिया व्यक्तित्व र श्री सुबेक्षा खड्का, मिस नेपाल रनर अपले, सेलेब्रिटी च्याम्पियनका रूपमा RHRN सँग काम गर्नुभएको थियो। सेलिब्रेटी च्याम्पियनहरूलाई शुरूमा हाम्रो मुद्दाहरूमा संवेदनशील बनाएर उहाँहरूले थुप्रै प्यानल, मिडिया शो, इन्टाग्राम लाइभ सेसन, फ्ल्यास मबहरू आदिमा बोल्नु भएको छ जसले दर्शकको पहुँच बढायो। उदाहरणको लागी, एउटा फ्ल्याश मबमा जहाँ दयाहांग राईले भाग लिनु भएको थियो, त्यसमा करीव १५०० दर्शकहरू हुनुहुन्थ्यो। त्यसैगरी सेलिब्रेटीहरू भएका फेसबुक भिडियो र PSAहरुले २२,००० भन्दा बढी दृश्यहरू प्राप्त गरिसकेका छन्।

SRHR कार्यशाला र संवेदनशीलता कार्यशालाबाट प्रदेश १, ३, ६ र राष्ट्रिय स्तरलाई प्रतिनिधित्व गर्दै युवा SRHR च्याम्पियनहरू समुदायमा विभिन्न सहपाठी शिक्षा सत्रहरू, पैरवी, सोशल मिडिया परिचालन आदिमा संलग्न थिए। युवा अभियान्ताको रूपमा उनीहरूको यात्रा पनि स्थानीय मिडियाले कभर गरेको छ।

आफूलाई RHRN सँग सम्बद्ध गरिसकेपछि, मैले अधिकार आधारित दृष्टिकोणबाट सुरक्षित गर्भपतनको मुद्दा बुझेको छु, जबकि पहिले मैले यसलाई स्वास्थ्यको मुद्दा मात्र ठानेको थिए। म सबै महिलाहरूको लागि सुरक्षित गर्भपतनमा पहाच सुनिश्चित गर्न भिजिबल इम्प्याक्ट र RHRN को पहलको एउटा हिस्सा हुन पाउँदा खुसी छु, र मेरो तर्फबाट यो पहललाई पूर्ण समर्थन गर्दछु।
– दयाहांग राई, नेपाली अभिनेता र RHRN सेलिब्रिटी चैम्पियन RHRN लन्चीङ कार्यक्रम २०१९

यस बाहेक, RHRN नेपालले मिस पिंक नेपाल २०१८ मा,

आरएचआरएनका सेलिब्रिटी च्याम्पियन श्री दयाहांग राई रेडियो कार्यक्रममा बोल्नु हुँदै

एन्जल लामालाई मिस इन्टरनेसनल क्वीनमा आर्थिक र व्यक्तित्व विकासको लागि सहयोग पुऱ्यायो । यो ब्यूटी पेजन्ट थाईलैंडमा प्रत्येक वर्ष आयोजित हुन्छ जसले ट्रान्सजेन्डर व्यक्तिहरुको दृश्यतालाई बढावा दिन्छ । यस अवसरले एन्जलको व्यक्तित्व विकासलाई सक्षम बनाएको छ र उनलाई LGBTI अधिकारको लागि एउटा अभियान्ता हुन नेतृत्व गऱ्यो ।

१३. युवाको क्षमता अभिवृद्धि

प्लेटफर्म सदस्यहरू र संगठनहरूको क्षमता अभिवृद्धि RHRN को मेरुदण्ड हो । RHRN मा क्षमता अभिवृद्धि प्रयासको केन्द्रबिन्दु पैरवीसँग मात्र सम्बन्धित नभएर, व्यक्तिगत र संगठनात्मक विकासका पहलहरू पनि समावेश गरिएको थियो । क्षमता अभिवृद्धिको यो समग्र दृष्टिकोणले हाम्रो पैरवी प्रयासको गुणस्तर बढायो र स्थिरताको लागि थप योगदान पुऱ्यायो ।

क्याम्पियन ल्याब २०१७ का सहभागीहरु

संगठनात्मक विकासका प्रयासहरु जस्तै बोर्ड सदस्यहरूको क्षमता अभिवृद्धि, वित्तीय व्यवस्थापन प्रशिक्षण, PMEL र Outcome Harvesting प्रशिक्षण, संगठनात्मक विकास प्रशिक्षण, डिजिटल सुरक्षा प्रशिक्षणले यस परियोजनाका संगठनहरूलाई बलियो बनाउन मदत गऱ्यो । उदाहरणको लागी, आधारभूत मूल्यहरु सम्बन्धि कार्यशालाहरु पछि तीन प्लेटफर्म सदस्यहरुले आफ्नो संगठनको नीतिहरु अधिक मानव अधिकारमा आधारित बनाउनको लागि संशोधित गरे । मूल्यको स्पष्टीकरण, राष्ट्रिय र अन्तर्राष्ट्रिय पैरवी स्थानहरूमा उपस्थिति बढाउने, पैरवी संक्षिप्त विकास गर्ने, संघीय संयन्त्र बुझ्ने, डिजिटल कथानक जस्ता सत्रहरुमा कन्सोर्टियमको निरन्तर समर्थन र सल्लाहद्वारा हरेक तहमा युवाहरुको आवाज सुनिश्चित गरियो । क्षमता निर्माण कार्यशालाहरू जस्तै Campaign Lab प्लेटफर्म सदस्यहरूलाई अभियानको डिजाईन र कार्यान्वयन गर्न क्षमता प्रदान गऱ्यो र सुरक्षित गर्भपतन सम्बन्धी "Who Decides" अभियान त्यसपछि जन्मेको थियो । CSE अनुगमन फ्रेमवर्क वर्कशप, योनिकता शिक्षाको बारेमा अन्तर्राष्ट्रिय प्राविधिक मार्गदर्शन ITGSE वर्कशपले नेपालको सन्दर्भमा फ्रेमवर्क अनुवाद गर्न समर्थन गऱ्यो ।

"RHRN भन्दा पहिले, म साधै सोच्थो कि CEDAW वा CPD जस्ता प्लेटफर्महरू केवल ठूला व्यक्तिहरूका लागि हुन्, र हामी युवाहरू यी प्लेटफर्महरूमा खडा हुन सक्षम हुनेछैनौं । तर निरन्तर मार्गनिर्देशन र क्षमता निर्माणको साथ त्यत्ले मेरो लागि यो सबै परिवर्तन गऱ्यो, मैले RHRNलाई प्रतिनिधित्व गरेको छु र धेरै क्षेत्रीय र अन्तर्राष्ट्रिय फोरममा युवा SRHR का लागि बोलेकी छु।

–मेधा शर्मा, RHRN फोकल पोइन्ट, भिजिबल इम्प्याक्ट

सिकाई सुनिश्चित गर्नको लागि अधिकतम क्षमता अभिवृद्धि सत्रमा रिफ्रेसर सत्रहरू पनि थिए ।

सफलताहरूलाई हाइलाइट गर्दै

साझेदारीमा संगठनात्मक वृद्धि : भिजिबल इम्प्याक्ट

२०१६ मा जब RHRN शुरू भयो, भिजिबल इम्प्याक्ट (भिजिम) २०१५ मा भर्खरै सुरू भएको सबैभन्दा कान्छो संस्था थियो । भिजिमले SRHR मा केन्द्रित युवा नेतृत्व संगठनको रूपमा आफ्नो दृश्यता प्राप्त गर्न सुरु गरिसकेता पनि, RHRN ले एउटा प्लेटफर्मको रुपमा भिजिमलाई युवा SRHR का पहलहरुका लागि सरकार, CSOs र युवाहरू माझ व्यापक मान्यता प्राप्त गर्न क्षमतावान बनाएको छ ।

भिजिमले चार बर्षको अवधिमा RHRN द्वारा प्रदान गरिएको स्रोत, नेटवर्क र क्षमता अभिबृद्धि अवसरहरूको पूँजीकरण गर्‍यो । भिजिमले प्रशिक्षणहरूलाई संस्थागत नीतिमा अनुवाद गरी यसका कर्मचारी र स्वयम्सेवकहरुलाई सिकाई सर्कल सत्रहरु मार्फत् साझा गरी प्रशिक्षणलाई संस्थागत गरेको छ । उदाहरणको लागी: RHRN को आधारभूत मूल्यहरुको कार्यशाला पछि, भिजिमले अझै समावेशी बनाउनको लागि आफ्नो मानव संसाधन नीति संशोधित गरेको छ र शून्य उत्पीडन र सुरक्षा नीति संस्थामा भित्र्याएको छ । वित्त र संगठन विकास प्रशिक्षणको माध्यमबाट भिजिमलेले आफ्नो वित्तीय, प्रशासनिक र अपरेशन प्रणाली मजबूत बनाएको छ र संगठनको समग्र क्षमता उच्च गरीरहेको छ ।

चार मध्ये तीन वर्षको लागि स्टीयरिंग कमेटीको सदस्यका रूपमा भिजिमले च्च्ल को अभियान र रणनीतिहरूलाई अगाडि बढाउन योगदान पुऱ्यायो । RHRN ले सरकारसँग सम्बन्ध विस्तार गर्न भिजिमलाई समर्थन गर्‍यो र आज, भिजिबल इम्प्याक्ट पारिवार कल्याण महाशाखा को FP2020 समितिको युवा फोकल पोइन्ट हो । RHRN मार्फत भिजिमले UNFPA को साथमा ICPD+25 नैरोबी सम्मेलनका लागि राष्ट्रिय युवा सिफारिशहरू विकास गर्‌यो । त्यसै गरी भिजिबल इम्प्याक्टले यसको पैरवी विस्तार गर्न अर्को प्लेटफर्म सदस्य YDC सँग मिलेर प्रान्तीय र स्थानीय सरकार र युवाहरूसँग काम गरेको छ जुन दुबै संगठनको लागि पारस्परिक रूपमा लाभदायक भएको छ । भिजिबल इम्प्याक्ट

अन्य साझेदारहरू जस्तै Safe Abortion Action Fund, She Decides, GIZ Nepal, PAI, FP2020 आदि संग काम गर्न सक्षम भएको छ र नेपालका सबै प्रान्तसम्म पुग्न सकेको छ ।

भिजिबल इम्प्याक्टले विषेशगरी सार्वजनिक समर्थन उत्पन्न गरेर, प्रमाणहरू जुटाएर र सबै तीन विषयगत क्षेत्रमा पैरवी कागजातहरू बिकास गरेर प्लेटफर्मलाई योगदान पुऱ्यायो । पछिल्लो चार बर्षमा, भिजिबल इम्प्याक्टले RHRN को साझेदारीमा १८ वटा प्रकाशनहरू उत्पादन गरेको छ । RHRN द्वारा दिइएको मिडिया अभियानको प्रशिक्षण पछि, भिजिमले "Who Decides?" नामक अभियान चलायो जसमा १४ हजार भन्दा बढी दर्शकहरु छन् र प्रत्येक महिना पोस्टहरुमा ५० हजारसम्म दर्शकहरु पुग्छन् । यसले एक प्रसिद्ध अभिनेता दयाहंग राइलाई सुरक्षित गर्भपतनको लागि सामाजिक चैम्पियनको रूपमा संलग्न गरेको छ । सुरक्षित गर्भपतन कभरेजको लागि यसको मिडिया अनुगमन, मिडिया संवेदनशीलता जस्ता गतिविधिहरूले मिडियामा RHRN मुद्दाहरू उठाउन सक्षम भएको छ । त्यस्तै, भिजिमद्वारा विकसित PSA २ लाख भन्दा बढी पटक हेरिएको छ र यसको वेब श्रृंखला "निर्णय" एक राष्ट्रिय दैनिकद्वारा हेर्नै पर्ने वेब श्रृंखला भनेर भनिएको छ र त्यो श्रृंखला नेपालको सबैभन्दा ठूलो सदस्यता आधारित टिभीमा पनि हेर्न सकिन्छ । यी क्रियाकलापरूको डिजाइन गर्ने क्रममा, भिजिमले लगातार अन्य प्लेटफर्म सदस्यहरू, होस्ट संगठन र कन्सोर्टियमको समर्थन खोजेको छ ।

RHRN ले केवल भिजिमलाई एक संगठनको रुपमा मात्र योग्य नबनाई, यसको केन्द्रिय सदस्यहरुलाई पनि राष्ट्रिय, क्षेत्रीय र अन्तर्राष्ट्रिय फोरमहरुमा अभियन्ताको रुपमा योग्य बनाएको छ । संगठनका केन्द्रिय सदस्यहरूले HLPF २०२० र २०१७, UPR २०२०, ICPD+25 नैरोबी समिट २०१९, APFSD २०१८ र २०१९, CPD २०१९, नेपालमा CEDAW २०१८ को छैटौं आवधिक समीक्षा आदिमा प्रभावकारी रूपमा पैरवी गरेका छन् ।

भिजिमको कार्यकारी समितिमा ८०% युवा, ६०% महिला, र सबै स्टाफहरु ३० बर्ष भन्दा कम उमेरका छन् । भिजिमको मुल्यहरु RHRN का मुल्यहरुसँग मिल्दो छ । तसर्थ युवा संगठनहरुले यदि RHRN जस्ता प्लेटफार्महरूबाट समर्थन प्राप्त गरे भने कसरी अघि बढ्न सक्छन् भन्ने भिजिबल इम्प्याक्ट एउटा उदाहरण हो ।

स्थानीय स्तरमा युवा अभियान्ताको बिकास :

तारा चामलिंग राई

तारा चामलिंग राई, २९, RHRN नेपालका युवा अभियान्ता हुन् जो प्रदेश १ इटहरी उप-महानगरमा स्थित युवा विकास केन्द्र मार्फत काम गर्दैछिन् । विगत ४ बर्षमा ताराले प्रदेश स्तरमा आफूलाई एउटा बलियो अभियान्ताको रूपमा स्थापित गरेकी छिन् । उनको आफ्नै शब्दहरुमा भन्नुपर्दा "RHRN मेरो जीवनको पहिलो प्रोजेक्ट हो जसले मलाई मेरो प्रदेशमा SRHR अभियन्ताको रूपमा स्थापित हुनको लागि धेरै समर्थन गरेको छ । यस प्लेटफर्मले मलाई प्राविधिक ज्ञान, आलोचनात्मक सोचको क्षमता, संचार, पैरवीमा समस्या निवारण कौशल र SRHR को लागि अधिकारमा आधारित लेन्स प्रदान गऱ्यो । आज म युवाको मुद्दाहरूको लागि नीति निर्माताहरूसँग आत्मविश्वासले पैरवी गर्न सक्छु ।

आजका दिनहरुमा तारा र उनको संगठनलाई प्रादेशका सांसद र नीति निर्माताहरूले बारम्बार प्रादेशिक स्वास्थ्य नीति र कार्यक्रमहरूमा विचारधारा राख्न आमन्त्रित गरिरहेका छन् । उनी प्रायः नीति निर्माताहरू जस्तै स्थानीय उप-महानगरको सामाजिक विभाग, प्रादेशिक सांसदहरू, प्रान्तीय MoSD को स्वास्थ्य विभाग अफिसर र कानूनी सल्लाहकार, इत्यादिसँग कुराकानी गर्दछिन् र उनीहरूलाई प्रमाणका आधारमा निर्णय लिनका लागि उपकरणहरू र दिशानिर्देशहरू प्रदान गर्दछिन् । प्रदेशमा यस्तो पहिचानले उनको युवा SRHR अभियन्ताको रूपमा आत्मविश्वास बढाएको छ र युवाहरुलाई प्रभावित गर्ने मुद्दाहरुको बारेमा उनीहरुसँग कुरा गर्न प्रोत्साहित गरीरहेको छ । उनको काम, उनको कार्यको मान्यता र उनको समर्पणको कारण RHRN प्लेटफर्ममा उनको स्थिति बलियो भएको छ जसको कारणले उनको समुदायका युवाहरू SRHR सम्बन्धी जानकारी खोज्ने क्रममा उनीसम्म पुग्छन् । उनी स्थानीय समुदायमा आधारित कार्यक्रमहरू, उत्सवहरू, मिडिया अनुगमन र संवेदनशीलता, RHRN मुद्दाहरूको बारेमा समान संगठनहरूसँगको बैठकहरू, मिडिया कार्यक्रमहरू आदिमा संलग्न छिन् । अन्य संगठनहरूले पनि उनलाई SRHR का कार्यक्रमहरू, बैठकहरू र प्रशिक्षणहरूमा आफ्नो विशेषज्ञता बाँड्न आमन्त्रित गर्छन् ।

उनको प्रदेशको १९ जना SRHR युवा च्याम्पियनहरूको गतिशील समूहको मुख्य व्यक्तिको रूपमा, तारा आफ्नो समुदायका युवाहरूमा ज्ञान स्थानान्तरण गर्न सक्षम भइन् । उनले संवादको लागि टेक्नोलोजी पनि प्रयोग गर्न शुरू गरिसकेकी छिन् र यसले उसलाई अन्य युवा समूहहरूसँग जोडिन र आफ्नो देशको युवा व्यक्तिहरुको SRHR मा भएका बिकासहरूको बारेमा जानकार रहन मदत पुऱ्याएको छ । साथै, RHRN ले उनलाई अन्य देश र क्षेत्रका युवा अधिवक्ताहरूसँग जोडेको छ र स्थानीय सक्रियतालाई क्षेत्रीय र अन्तर्राष्ट्रिय मुद्दाहरूसंग जोड्नको लागि सक्षम बनाएको छ ।

"RHRN मेरो जीवनको पहिलो प्रोजेक्ट हो जसले मलाई मेरो प्रदेशमा SRHR अभियन्ताको रूपमा स्थापित हुनको लागि धेरै समर्थन गरेको छ । यस प्लेटफर्मले मलाई प्राविधिक ज्ञान, आलोचनात्मक सोचको क्षमता, संचार, पैरवीमा समस्या निवारण कौशल र SRHR को लागि अधिकारमा आधारित लेन्स प्रदान गऱ्यो । आज म युवाको मुद्दाहरूको लागि नीति निर्माताहरूसँग आत्मविश्वासले पैरवी गर्न सक्छु ।

युवाहरू राष्ट्रिय स्तरमा पैरवी नेतृत्व गर्दै:

सज्जा सिंह

२०१७ मा, सज्जा सिंहले RHRN नेपालमा YUWA को केन्द्रिय सदस्यको रूपमा प्रवेश गरिन् र त्यसपछि उनी होस्ट संगठन अर्थात् YUWA को प्रतिनिधित्व गर्ने नेतृत्व भइन् । "RHRN ले युवाको यौन तथा प्रजनन स्वास्थ्य र अधिकार (SRHR) को लागी YUWA लगायतका प्लेटफर्म सदस्यहरुलाई सहयोग मात्र गरेको छैन, म जस्तो युवाहरुलाई अर्थपूर्ण रूपमा सहभागी हुन महत्वपूर्ण प्लेटफर्म पनि प्रदान गरेको छ।" उनी भन्छिन् ।

यो प्लेटफर्मले योजना प्रक्रियादेखि गतिविधि कार्यान्वयनसम्म युवाहरूको SRHR का लागि नयाँ आयामहरू पत्ता लगाउन अवसरहरू प्रदान गर्‍यो र त्यसलाई वास्तवमै धेरै युवाहरू सम्म पुग्न सक्ने गतिविधिहरूमा रूपान्तरण गर्न अनुमति दियो । सज्जाका लागि सम्पूर्ण प्रक्रिया सशक्तिकरण भइरहेको थियो किनभने त्यसले उनको आफ्नै क्षमताहरू पत्ता लगाउन मदत गरेको थियो र वास्तवमै उत्पन्न भएका विचारहरूलाई कार्यान्वयन गर्न ठाउँ प्रदान गरेको थियो ।

थप रूपमा, यो कार्यक्रमले RHRN कन्सोर्टियमद्वारा प्रदान गरिएको क्षमता अभिवृद्धि कार्यक्रमहरूको माध्यमबाट धेरै शिक्षाहरु प्रदान गर्‍यो जसले प्लेटफर्मलाई र विशेष गरी युवा व्यक्तिहरूलाई पैरवी, पैरवीका स्थानहरू, अभियानहरू जस्ता विषयमा क्षमता वृद्धि गरायो र हामीलाई अझ बलियो रुपमा पैरवी गर्न आत्मविश्वास दियो । युवाहरुको पक्षमा बोल्ने युवा व्यक्तिको रूपमा मेरो यात्रा तब सुदृढ भयो जब RHRN ले मलाई क्षेत्रीय र अन्तर्राष्ट्रिय पैरवी स्थानहरूमा प्रतिनिधित्व गर्ने अवसरहरू प्रदान गर्‍यो। यी पैरवी स्थानहरूको सहभागीताले मलाई यस क्षेत्रका युवाहरूको SRHR को लागि आवाज बन्न मात्र सक्षम नबनाई आफ्नो देश र समुदायहरूमा युवा SRHR को लागि अविश्वसनीय कार्य गरिरहेका धेरै युवाहरूसँग जोड्न पनि मद्दत पुर्‍यायो । यसले मलाई प्रेरणा दियो ।

यी ठाउँहरूमा प्रतिनिधित्व गर्नु मेरो लागि अवसर र जिम्मेवारी दुबै हो जसको कारणले मलाई यी ठाउँहरूमा बढी प्रभावकारी रूपमा संलग्न हुन र सकेसम्म धेरै योगदान पुर्‌याउन मदत गर्‌यो । मैले भाग लिएका पैरवी स्थानहरू मध्ये एसिया प्यासिफिक फोरम अन सस्टेनेबल डेभलपमेन्ट २०१९ सबैभन्दा अविस्मरणीय रहको छ जहाँ २०१९ SDG साझेदारी रिपोर्टको प्रक्षेपणको बला मैले संयुक्त राष्ट्रसंघका उप महासचिव अमीना जे.मोहम्मदसँग प्यानेलमा बस्ने अवसर पाएँ । आफू केहि हडबडाएको तर एसिया प्यासिफिक क्षेत्रका युवा व्यक्तिहरूको तर्फबाट बयान दिन पाउँदा उत्तिकै उत्साहित भएको कुरा म सम्झन्छु ।

अब जब कार्यक्रम अन्तितिर आउँदैछ, म RHRN लाई गहिरो आभार व्यक्त गर्दछु किनभने यसले युवाहरुको यौन तथा प्रजनन् स्वास्थ्य र अधिकारहरुको सुरक्षा, सम्मान र पूर्तिका लागि मात्र काम गरेन, यसले मेरो जीवनलाई पनि छोयो र एक युवा अभियान्ताको रूपमा मेरो यात्रालाई आकार दियो ।

नीति परिवर्तनको कथा: कर्णाली प्रदेश स्वास्थ्य नीति

देशमा संघीयता कार्यान्वयन भएपछि, नेपालका सात संघीय प्रदेशमध्ये कर्णाली प्रदेशले RHRN को पहलहरुद्धारा कसरी प्रगतिशील "कर्णाली स्वास्थ्य नीति" ल्यायो भन्ने कुराको राम्रो उदाहरण प्रस्तुत गर्दछ ।

समावेशी प्रदेश स्वास्थ्य नीति र प्रजनन स्वास्थ्य विधेयकको आवश्यकता र महत्त्वको बारेमा नागरिक समाज संगठन, मिडिया प्रतिनिधिहरू, युवाहरूको संवेदनशीलताबाट यो यात्रा सुरु भयो । युवा SRHR सम्बन्धी सबै महत्वपूर्ण बुँदाहरू जस्तै पहुँचयोग्य, सस्तो र युवा मैत्री सुरक्षित गर्भपतन सेवा लगायतका उनीहरूको गोपनीयतालाई समाहित गर्ने स्वास्थ्य नीतिको विकासका लागि सामाजिक विकास मन्त्रालय र अन्य प्रमुख सरोकारवालाहरूसँग नियमित बैठकहरूको आयोजना गरियो । लगातार बैठकहरू र निरन्तर पैरवी प्रयासहरूका साथ, एउटा धेरै प्रगतिशील प्रदेश स्वास्थ्य नीति मस्यौदामा तयार गरियो र २०१९ मा पारित गरियो जसले विविध युवाहरूको यौन तथा प्रजनन स्वास्थ्य आवश्यकताहरूलाई विस्तृत रूपमा सम्बोधन गरेको छ ।

त्यसैगरी, हालसालै मस्यौदा बनाईएको प्रान्तीय सुरक्षित मातृत्व र प्रजनन स्वास्थ्य विधेयकको लागि पैरवीका प्रयासहरू जारी छन् । RHRN नेपालको प्रतिनिधित्व गर्ने एक संस्था "कर्णाली ग्रामीण प्रवर्द्धन र समाज विकासको लागि केन्द्र" ले प्रजनन स्वास्थ्य ऐनको महत्त्व र युवा क्च्न्च का महत्वपूर्ण १४ वटा बुदाँहरु ऐनमा समाहित गर्नका लागि सम्बन्धित निकायलाई ध्यानाकार्षण पत्र पठाएको छ । त्यस पश्चात सम्बन्धित अधिकारीहरूले युवा क्च्न्च मा कार्यरत कर्णाली प्रदेशको "कर्णाली ग्रामीण प्रवर्द्धन र समाज विकासको लागि केन्द्र" लगायतका अन्य संस्थाहरूलाई उहाँहरूको महत्वपूर्ण विचारधारा र दृष्टिकोणलाई अन्तिम मस्यौदामा समेटिने छ भनेर आश्वासन दिएका छन् ।

दिगो विकासमा युवाको अन्तर्राष्ट्रिय पैरवी: एपीएफएसडी (APFSD) र एचएलपीएफ (HLPF)

RHRN नेपालले प्रतिनिधित्व गरेको विभिन्न राष्ट्रिय र अन्तर्राष्ट्रिय पैरवी फोरमहरू मध्ये, एसिया प्यासिफिक फोरम अन सस्टेनेबल डेभलपमेन्ट (APFSD) सबै वर्षमा अर्थपूर्ण, समावेशी र बढी युवा सहभागिता सुनिश्चित गर्न सफल भएको छ ।

RHRN नेपालले चारै बर्षमा APFSD भाग लियो । २०१७ मा, RHRN नेपालका ५ जना युवाहरु युवा फोरममा र तीमध्ये दुई CSO फोरम र मुख्य कार्यक्रममा सहभागी भए जहाँ एक युवा सहभागीले उद्घाटन मन्तव्य दिए । २०१८ मा, RHRN नेपालका सात जना युवा अभियान्ताहरूले प्रियुथ फोरममा भाग लिए, जसमध्ये ५ जना CSO फोरममा थिए र तीमध्ये एकले एशिया पेशिफिक क्षेत्रका युवाहरूको प्रतिनिधित्व गर्दै मौखिक वक्तव्य पनि प्रस्तुत गरे । त्यो ब वक्तव्य प्रि APFSD फोरमबाट छलफल भएर आएको थियो । त्यसैगरी २०१९ मा, पाँच सदस्यहरु युवा फोरममा थिए, ती मध्ये तीन CSO फोरममा र ती मध्ये एक मुख्य कार्यक्रममा थिए । दुई युवा अभियान्ताहरूले CSO फोरममा युवा फोरमबाट निस्किएको कल टु एक्सन प्रस्तुत गरे । यसबाहेक, एक युवा अभियान्ताले बच्चा र युवाहरुको क्षेत्रबाट कल टु एक्सनको सिफारिसहरु समावेश गरी बयान दिए । उनी APFSD विषयगत रिपोर्ट प्रक्षेपणमा वक्ताहरूमध्ये एक थिए र साथै UNESCO ले बृहत् यौनिकता शिक्षा सम्बन्धी आयोजना गरेको साइड कार्यक्रममा पनि प्यानलिस्ट थिए । तीनै वर्षमा एशिया पेशिफिक क्षेत्रका युवा प्रतिनिधिहरूले युवा सिफारिशहरू विकास गरेका थिए जहाँ नेपालका युवाहरूले पनि प्रासंगिक दृष्टिकोण, राम्रा अभ्यास र पाठहरू, साथै अन्तरहरू र चुनौतीहरू प्रस्तुत गर्दै त्यस प्रक्रियामा आफूलाई स्पष्ट रूपमा समाहित गरे ।

APFSD ले युवा व्यक्तिहरू र उनीहरूका मुद्दाहरूलाई अर्थपूर्ण रूपमा SDG मा समाहित गर्ने अवसर प्रदान गऱ्यो, जुन पछि HLPF मा अघि सारियो । RHRN ले राष्ट्रिय र प्रान्तीय स्तरका समीक्षा र परामर्शहरू सञ्चालन गऱ्यो र SDG कोलिशन्सहरु जस्तै SDG का लागि नेपालको राष्ट्रिय नेटवर्क, नेपाल SDG फोरम, NGO फेडरेशनका साथ साझेदारीमा स्वैच्छिक पीपुल्स फोरममा सेवा पुऱ्यायो । RHRN ले राष्ट्रिय स्तरमा क्म्न प्रक्रियामा नेपालका सरकारी प्रतिनिधिहरूसँग मिलेर काम गरेको थियो र २०१७ र २०१९ को जीएँ मा सहभागिता जनाएका थियो, जहाँ प्लेटफर्मका सदस्यहरूले बयान पनि दिएका थिए । अनुगमन प्रक्रियाको रूपमा, RHRN ले VNR रिपोर्टमा भएको प्रगतिबारे राष्ट्रिय योजना आयोग र सान्दर्भिक CBOs सँग परामर्श गर्दै छलफल गरिरहेको छ ।

स्पटलाइटमा प्लेटफर्म संगठनहरू

नेपाल युवा संस्था संजाल (आयोन)

प्रकार: युवाले नेतृत्व गरेको

स्थापना: २००५

मुख्य शब्दहरू: युवा, पैरवी, SRHR, CSE, नेतृत्व

RHRN को यात्रा: RHRN मार्फत् मैले एउटै एजेन्डा र मुद्दाहरूमा काम गरिरहेका धेरै युवा-सेवारत संगठनहरूलाई चिन्न पाए। यो प्याटर्फमले CSOs ले एक अर्कासँग प्रतिस्पर्धाको भावना राख्नुको सट्टा समान लक्ष्य प्राप्त गर्न एक अर्काको आवाजलाई सहयोग पुऱ्याउन र विस्तार गर्न सक्छ भन्ने विश्वास दिलायो। यसले युवा र SRHR मा पैरवी गर्ने क्षमतालाई तिखारेको छ र साथै सञ्जाल र विकासको अवसर प्रदान गरेको छ। RHRN ले मलाई मेरो कार्यक्षत्रमा मात्र नभई व्यक्तिरुपमा पनि आफूलाई बिकास गर्न सहयोग पुऱ्याएको छ। युवाहरूका लागि SRHR सुनिश्चित गर्नका लागि प्रभाव पार्न एक सहयोगी मस्तिष्कको रूपमा हामीलाई के कुराले उत्प्रेरणा दिन्छ भनेर मैले देखेको छु।

बियोन्ड बेइजिङ समिति नेपाल

प्रकार: महिलाले नेतृत्व गरेको

स्थापना: १९९५

मुख्य शब्दहरू: मानव अधिकार, नारीवादी, नेटवर्क, लैङ्गिक समानता, दिगो विकास

RHRN को यात्रा: RHRN महिला, किशोरी, युवा र यौनिक तथा लैङ्गिक अल्पसंख्यकहरुको मुद्दालाई सम्बोधन गर्नका लागि प्रमाण आधारित पैरवी, जन समर्थन र CSOs को लागी ठाउँ बनाउने एउटा प्लेटफर्म भएको छ। RHRN ले युवाहरूको क्षमता अभिवृद्धि गर्दै अर्थपूर्ण युवा संलग्नताको माध्यमबाट युवाहरूलाई अगाडि राखेको छ र यो यात्रालाई धेरै पाठहरूको साथ रमाईलो र फलदायी बनाएको छ।

निल हीरा समाज

प्रकार: LGBTIQ ले नेतृत्व गरेको

स्थापना: २००१

मुख्य शब्दहरू: LGBTIQA+, समावेशीता, मानव अधिकार, Intersectionality, विविधता

RHRN को यात्रा: RHRN संगको मेरो यात्रा एउटा रोलरकोस्टर सवारी थियो। यो प्लेटफर्मले मेरो व्यक्तिगत र व्यावसायिक विकासलाई सशक्त गरी प्रमाण आधारित पैरवी मार्फत् LGBTIQA+ हरूको अधिकारका लागि मुखर हुने अवसर प्रदान गऱ्यो। RHRN ले राष्ट्रिय स्तरमा LGBTIQA+ समुदायको लागि "वैवाहिक समानता" जस्ता मुद्दाहरूको व्यापक दृश्यता सिर्जना गरेको छ र सरोकारवालाहरूले अब यो मुद्दालाई गम्भीरताका साथ लिन थालेका छन्। यो अब LGBTIQA+ को राष्ट्रिय प्रयासलाई सकारात्मक प्रभाव पार्ने राष्ट्रिय मुद्दा भएको छ। अन्तमा, RHRN प्लेटफर्मले अन्य संगठनहरू र प्लेटफर्म सदस्यहरूसँग बलियो मित्रता र आजीवन सम्बन्ध बनाएको छ जुन सँधैको लागि मूल्यवान हुनेछन्।

कर्णाली ग्रामीण प्रवर्द्धन र समाज विकासको लागि केन्द्र, मुगु

प्रकार: युवा-सेवारत

स्थापना: २००५

मुख्य शब्दहरू: युवा, नेतृत्व, मानव अधिकार, क्ज्च, वातावरण

RHRN को यात्रा: कर्णाली प्रदेश - नेपालको सात प्रदेशहरूमध्ये सबैभन्दा कम विकसित प्रदेशमा रहेको यो संस्थाले युवाहरूलाई केन्द्रमा राख्दै सुरक्षित गर्भपतन, वैवाहिक समानता र बृहत्तर यौनिकता शिक्षा जस्ता क्ज्च को मुद्दाहरूमा पैरवी गर्नु र योगदान पुर्‍याउन पाउनु हाम्रो लागि ठूलो अवसर थियो । RHRN मार्फत् हामी प्रगतिशील कर्णाली स्वास्थ्य नीति र युवा मैत्री सुरक्षित मातृत्व र प्रजनन स्वास्थ्य बिल बनाउनका लागि प्रदेश सरकारसँग मिलेर काम गर्न सक्षम भएका छौं ।

रेस्टलेस डेभलभमेन्ट नेपाल

प्रकार: युवा-सेवारत

स्थापना: १९९१

मुख्य शब्दहरू: युवाहरू द्वारा संचालित

RHRN को यात्रा: RHRN ले हामीलाई विभिन्न क्षेत्रका विशेषज्ञ संगठनहरूसँग जोडिन र एकसाथ सिक्न सक्षम बनाएको छ । यो यात्रा समुदायमा प्रभाव सिर्जना गर्न र युवा मुद्दाहरूको लागि हाम्रो आवाज विस्तार गर्न फलदायी भएको छ ।

नेपाल परिवार नियोजन संघ

प्रकार: युवा-सेवारत

स्थापना: १९५९

मुख्य शब्दहरू: क्ज्च मा अग्रगामी, समावेशीकरण, क्ज्च प्रचार, लैङ्गिक समानता, ध्यानपूर्वक मानिसहरूको सेवा गर्दै

RHRN को यात्रा: नेपाल परिवार नियोजन संघ च्ज्ल नेपाल नेटवर्कको सदस्य हुन पाउँदा खुसी छ जसले युवाहरूको क्ज्च आवश्यकतामा काम गर्नको लागि समान विचारधाराका संगठनहरूलाई सँगै ल्याएको छ । नेपाल परिवार नियोजन संघ ऋक्भ को लागी च्ज्ल नेटवर्क को एक विषयगत पार्टनर हो । एक प्लेटफर्म सदस्यको रूपमा यसले नेपाल परिवार नियोजन संघका युवाहरूलाई नेतृत्व र क्षमता निर्माणका अवसरहरू प्रदान गरेको छ र युवाहरूलाई परिवर्तनको लागि एक साथ ल्याउदै एक अर्काबाट सिक्ने एउटा प्लेटफर्म भएको छ । यो प्लेटफर्मको माध्यमबाट हामीले राष्ट्रिय र स्थानीय स्तरमा ऋक्भ आवश्यकताहरू उत्पन्न गर्न सक्षम भएका छौं । युवाहरूको लागि प्लेटफर्म सिर्जना गरेर अर्थपूर्ण रूपमा उनीहरूलाई विश्वव्यापी परिवर्तनको लागि संलग्न गराएकोमा च्ज्ल लाई बधाई दिन्छौं ।

तान नेपाल

प्रकार: महिला नेतृत्व
स्थापना: २०१०

मुख्य शब्दहरू: बहुआयामी सहयोग, यौनिकता, नारीवादी समूह, नारीवादी ज्ञान, महिला आन्दोलन

RHRN को यात्रा: सुरुदेखि नै लूमले महिला र युवाहरूको क्च्ज् को मुद्दाहरूको लागि पैरवी गर्दै RHRN सँग काम गरिरहेको छ । RHRN ले क्षमता निर्माण, नेटवर्किङ, पैरवी र वित्तीय सुदृढीकरण मार्फत संगठन र व्यक्तिहरूलाई धेरै अवसरहरू प्रदान गरेको छ । RHRN सँग काम गर्दै हामीले विभिन्न पैरवी सामाग्रीहरू विकास गरेका छौं जुन भविष्यमा हाम्रो पैरवी प्रयासहरू पनि प्रयोग हुनेछन् । यसले सरकार, सम्बन्धित सरोकारवालाहरू र CSE प्राविधिक कार्य समूहसँग काम गर्ने अवसरका साथ विविध मुद्दाहरू र ज्ञान आदानप्रदान गर्ने ठाउँ प्रदान गरेको छ । समग्रमा, यो हामी सबैको बृद्धिको लागि एक उत्तम प्लेटफर्म भएको छ र यो प्लेटफर्म SRHR मुद्दाहरूको लागि संयुक्त रूपमा र शक्तिपूर्वक पैरवी गर्न जारी रहनु पदर्छ ।

मानव विकास र पर्यावरण संरक्षण फोरम

प्रकार: महिलाले नेतृत्व गरेको, युवा-सेवारत

स्थापना: २००१

मुख्य शब्दहरू: SRHR, सशक्तिकरण, मानव अधिकार, सामाजिक न्याय, वातावरणीय संरक्षण, प्रकोप व्यवस्थापन

RHRN को यात्रा: RHRN सँगको समग्र यात्रा बृहत्तर यौनिकता शिक्षाको पैरवी गर्न र युवाहरूको लागि विस्तृत CSE पाठ्यक्रम विकासको अपेक्षित नतीजा प्राप्त गर्नका लागि सफल भएको छ । RHRN नेपालद्धारा सामाजिक विकास मन्त्रालय लगायतका प्रमुक प्रान्तीय व्यक्तिहरुसँग काम गर्दै प्रान्त १ को CSE पाठ्यक्रम विकासको समग्र प्रक्रियामा हामीले स्पष्ट रूपमा भाग लियौं र योगदान पुर्यायौ जुन अन्तिम पाठ्यक्रममा प्रतिबिम्बित भएको छ । RHRN ले हामीलाई दिएको सबै शिक्षा, अवसर र समर्थनका लागि धेरै आभारी छौं ।

ग्रामीण महिला नेटवर्क नेपाल

प्रकार: महिलाले नेतृत्व गरेका

स्थापना: २००७

मुख्य शब्दहरू: महिला सशक्तिकरण, महिला नेटवर्क, ग्रामीण केन्द्रित, युवा-सेवारत, गैर राजनीतिक

RHRN को यात्रा: RHRN को साथ मेरो यात्रा शानदार थियो । यो एक उत्तम प्लेटफर्म भएको छ र सबै प्लेटफर्म सदस्यहरूलाई SRHR को मुद्दाहरू सुरक्षित गर्भपतन, CSE र वैवाहिक समानता) मा काम गर्न समान अवसर प्रदान गरेको छ । त्यो वास्तवमै सराहनीय छ । RHRN ले मलाई बिभिन्न अवसरहरू प्रदान गरेर विभिन्न अन्तर्राष्ट्रिय पैरवी प्लेटफर्महरू र सन्धि निकायहरूको बारेमा सिकायो । म व्यक्तिगत रूपमा यस्तो प्लेटफर्मको लागि आभारी छु जसले युवाहरूलाई पैरवीमा अर्थपूर्ण रूपमा भाग लिन प्रोत्साहित गर्दछ साथै उनीहरूको क्षमता बृद्धि गर्न मद्दत गर्दछ ।

युवा विकास केन्द्र

प्रकारः युवाले नेतृत्व गरेको

स्थापनाः २०१३

मुख्य शब्दहरूः
सुरक्षित स्थान, नेतृत्व, क्षमता निर्माणकर्ता, सशक्तिकरण, युवा-मैत्री

RHRN को यात्राः RHRN को बिभिन्न क्षमता अभिबृद्धि कार्यशालाहरूले SRHR, MYP, GTA, SOGIE, CSE, सुरक्षित गर्भपतन, अभियानहरू, विभिन्न पैरवी प्लेटफर्महरू, वित्तीय प्रणाली जस्ता बिषयमा मेरो ज्ञानलाई विस्तृत गर्न योगदान पुऱ्यायो। प्राप्त ज्ञानलाई मैले मेरा साथीहरू, युवा र किशोरीहरूको समूहहरूलाई बाड्न सुरू गरें र SRHR मा "म तिम्रो साथी" र "न्च्चकि first" नामक अभियानको नेतृत्व पनि गर्दछु। मलाई लाग्छ कि लान्छानामुक्त र युवा मैत्री सुरक्षित गर्भपतन सेवा जस्ता क्च्ज्च को मुद्दाहरूको लागि पैरवी गर्न, संसद र सरकारी निकायहरुसँग विभिन्न बैठकहरुमा बोल्न, कुराकानी गर्न र नेतृत्व गर्नको लागि म मा धेरै आत्मविश्वास बडेको छ। म अहिले एक SRHR अधिवक्ताको रूपमा चिनिन्छु।

यौनिक तथा लैङ्गिक अल्पसंख्यकहरुको महासंघ, नेपाल

प्रकारः LGBTI ले नेतृत्व गरेको

स्थापनाः २००७

मुख्य शब्दहरूः पहिलो LGBTIQ नेटवर्क, लिङ्ग मैत्री, मानव अधिकार, ४० संगठनहरूको छाता, समुदाय नेतृत्वमा, समुदाय संचालित

RHRN को यात्राः RHRN सँगको मेरो यात्रा क्षणहरूको गुच्छा हो जुन मेरो लागि संधै प्यारो हुनेछ, जहाँ मैले व्यक्तिगत र व्यावसायिक रूपमा आफ्नो विकास पाएको छु। RHRN बाट सिकेका ज्ञानहरु जस्तै विभिन्न विधिहरू प्रयोग गरेर आवाज उठाउने, लिङ्ग मैत्री सुरक्षित स्थानहरू सिर्जना गर्ने कुराहरु सधै मेरो कार्यक्षत्रमा उपयोगी हुनेछन्। मलाई लाग्छ कि हामीले RHRN नेपालले सिर्जना गरेको यो पैरवीको गतिलाई गुणा गर्दै अझै बलियो बनाउनुपर्दछ र म यो पैरवीलाई अझ अगाडी बडाउन राम्रो योगदान पुऱ्याउनेछु।

युवालय

प्रकारः युवा नेतृत्वमा

स्थापनाः २०१३

मुख्य शब्दहरूः बाल क्लब ग्रेजुएट्स, युवा, किशोर- किशोरी, लैङ्गिक समानता, वैवाहिक समानता

RHRN को यात्राः RHRN संगको यात्रा धेरै इनामदायी भएको छ। हामी धेरै युवा संगठनहरू र आश्चर्यजनक युवाहरूसँग भेट र सहयोग गर्न सक्षम थियौं। साझेदारीको माध्यमबाट हामीले धेरै प्लेटफार्महरूमा वैवाहिक समानताको मुद्दालाई प्रकाशमा ल्याउयौ। यो यात्रामा केही अवरोधहरू थिए तर प्लेटफर्म सदस्यहरू र हाम्रा लाभार्थीहरूको सामूहिक प्रयास, आवाज र उत्साहले हामीलाई कहिल्यै नरोकिन र सँधै अगाडी बड्न प्रेरणा दियो। अब, RHRN संगको यात्रा अन्तिमतिर आउँदा, हामी विश्वस्त छौं कि हामी आफ्नो पैरवीलाई अगाडि बढाउनेछौं र LGBTIQA साथीहरूको अधिकारको लागि आउने दिनहरूमा काम जारी राख्नेछौं।

भिजिवल इम्प्याक्ट

प्रकारः युवा महिलाले नेतृत्व गरेको
स्थापनाः २०१५

मुख्य शब्दहरूः किशोरी र महिला सशक्तिकरण, युवा नेतृत्व, यौन तथा प्रजनन स्वास्थ्य र अधिकार, नवीन दृष्टिकोण, मानव-केन्द्रित कार्यक्रमहरू

RHRN को यात्राः २०१८ मा म केन्द्रिय व्यक्तिको रूपमा RHRN नेपालसंग आबद्ध भए । त्यसबेला देखि म प्लेटफर्मले तय गरेको दीर्घकालीन उद्देश्यहरू प्राप्त गर्नका लागि तीनवटा रणनीतिक लेन्स अन्तर्गतका गतिविधिहरूको योजना र कार्यान्वयनमा सक्रिय रुपमा संलग्न छु । विभिन्न क्षमता अभिवृद्धि कार्यशाला र प्रशिक्षणद्धारा RHRN नेपालले मलाई मेरो व्यक्तिगत र व्यावसायिक सीप बृद्धि गर्न मद्दत पुऱ्यायो । अर्थपूर्ण युवा सहभागिता RHRN को आधारभूत मूल्य मध्ये एक भएकोले यसले मलाई विभिन्न राष्ट्रिय, क्षेत्रीय र विश्वव्यापी पैरवी स्थानहरूमा संलग्न हुने उत्साहजनक अवसरहरू प्रदान गरेको छ ।

युथ एक्शन नेपाल

प्रकारः युवाले नेतृत्व गरेको

स्थापनाः २००३

मुख्य शब्दहरूः SRHR, मानव अधिकार, शान्ति, सामाजिक सद्भाव, माइग्रेसन

RHRN को यात्राः युथ एक्शन नेपालले २००४ देखि यौन तथा प्रजनन स्वास्थ्य र अधिकार र सुरक्षित गर्भपतनको क्षेत्रमा काम गरिरहेको छ । RHRN सँग रहँदा समान विचारधाराका संगठनहरूसँग एक अर्काबाट सिक्दै र सिकाउदै काम गरेर हाम्रो उपस्थिति र आवाजलाई अझ विस्तार गर्न मद्दत पुगेको छ । RHRN मार्फत् हामीले विभिन्न महत्त्वपूर्ण निकायहरू जस्तै राष्ट्रिय युवा परिषद, बार काउन्सिल, राजनीतिक युवा शाखा र नेताहरू, कानून मस्यौदाकर्ताहरू र कानून मन्त्रालयका प्रतिनिधिहरूसँग SRHR र सुरक्षित गर्भपतन नियमहरू, निर्देशन र नीतिहरूको बारेमा छलफल गर्ने र पैरवी गर्न काम गरेका छौं ।

युवा

प्रकारः युवाले नेतृत्व गरेको

स्थापनाः २००९

मुख्य शब्दहरूः युवा, रूपान्तरण, प्लेटफर्म, रचनात्मकता, पैरवी

RHRN को यात्राः युवा SRHR मा पैरवी र मेरो व्यक्तिगत वृद्धि दुवैको पक्षमा RHRN नेपालको यात्रा एउटा अद्वितीय अनुभव भएको छ । RHRN मा हुँदा म जस्ता युवाहरुको लागि वास्तविक अर्थमा संलग्न हुन र कार्यक्रमको आधारभूत मूल्यलाई अर्थपूर्ण रूपमा आन्तरिककरण गर्न मदत पुर्‍यायो । १५ वटा CSO हरू र उनीहरूका प्रतिनिधिहरूसँग मिलेर युवाहरूको SRHR को पक्षमा बोल्न एक अर्कालाई सहयोग पुऱ्याउदै काम गर्नु सहयोगी यात्रा भएको छ । RHRN को कार्यान्वयनमा प्रतिबिम्बित हुने बलियो आधारभूत मूल्यहरू नभएको भए मेरो लागि APFSD, APPC जस्ता राष्ट्रिय, क्षेत्रीय र अन्तर्राष्ट्रिय ठाउँहरूमा पैरवी गर्न सम्भव हुने थिएन ।